

ועדה לקליטת עלייה

י" אייר, תשפ"ו
27 אפריל, 2026
סימוכין: 2026-0103-229

דוח משיבה מספר 2 של ועדת רווחה
שהתקיימה ביום שני, כ"ז בניסן תשפ"ו (13.04.2026)

השתתפו:	מר אדיר שוורץ מר אריה קינג מר אריאל גולן	סגן ראש העיר ומ"מ יו"ר הוועדה (מ"מ מרים סלע) סגן ראש העיר (מ"מ דור יצחק לוי) חבר הנהלה (מ"מ צביקה אסולין)
לא השתתפו:	מר אלחנן מנחם גרוסבוים מר שמואל מרציאנו מר יצחק מאיר ברים גבי יעל ענתבי מר משה גורא גבי לורה ורטון	משנה לראש העיר, יו"ר הוועדה משנה לראש העיר משנה לראש העיר משנה לראש העיר חבר הנהלה חברת הנהלה
נכחו:	מר יהודה פרוידיגר גבי יעל גבאי גבי מירה בן שאנן גבי קורין אברמוביץ גבי ורד יוליסבורגר גבי רחלי נבנצל גבי חגית בצלאל גבי יפלא מירב גבור מר שלמה איטח גבי נעה סטולמן גבי ליליאנה סירקיס גבי רותי שפירא מר שי איתי גבר עו"ד יעל הס מר יוסף שלמה גולן	חבר הנהלה סגנית ראש מינהל לשירותי רווחה ומנהלת מערך הרווחה, הנהלת מינהל קהילה סגנית מנהל אגף הרווחה והממונה על מצבי חירום ופרויקטים, אגף רווחה ממונה על מינהלים קהילתיים, אגף חברה ממונה על המחלקה לאזרחים ותיקים, אגף רווחה ממונה על הובלת גיבוש מדיניות עירונית, אגף מדיניות ותכנון אסטרטגי רפרנטית בכירה לתכנון אסטרטגי, אגף מדיניות ותכנון אסטרטגי מנהלת תחום חירום ומכלול אוכלוסייה, אגף רווחה מנהל מערך פס"ח העירוני, אגף חרום ובטחון מנהלת המחלקה לטיפול בתושבים ותיקים, אגף רווחה מנהלת המחלקה לטיפול בדרי רחוב ומחוסרי דיור, אגף רווחה מנהלת אזור צפון, אגף רווחה מדריך ראש צוות, אגף רווחה נציגת היועץ המשפטי אורח

מזכירת הוועדה: חנה הרצל

ועדה לקליטת עליה

על סדר היום נדונו הנושאים הבאים:

1. **דברי פתיחה – מר אדיר שוורץ, סגן ראש העיר ומ"מ יו"ר הוועדה**
מר אדיר שוורץ, מ"מ יו"ר הוועדה, פתח את הישיבה וברך הנוכחים.
2. **אתגרים במצב חירום וצירי עבודה – גב' יעל גבאי, סגנית ראש מינהל לשירותי רווחה ומנהלת מערך הרווחה, הנהלת מינהל קהילה**
גב' יעל גבאי ציינה כי קיימת פעילות של אגף הרווחה לשעת חירום בשני צירים מרכזיים: מכלול אוכלוסייה ומערך כוננות. גב' גבאי הדגישה כי מערך הכוננות הינו שירות עירוני הנותן מענה רווחתי לכל אדם הנמצא במצב של סכנה וזקוק לסיוע והתערבות מיידית, בכל זמן ושעה.
3. **הצגת מערך הכוננות – גב' מירה בן שאנן, סגנית מנהלת אגף הרווחה והממונה על מצבי חירום ופרויקטים**
גב' מירה בן שאנן הציגה סקירה על מבנה מערך הכוננות, סיבות פניה, כוננים לפי אזורים בעיר ואירועי חירום מסוגים שונים, כגון: בשורה מרה, שריפה, דיירי רחוב, מקרים פרטניים ועוד. בנוסף גב' בן שאנן ציינה כי מונו גורמי מקצוע מומחים, לתפקיד 'כונני עלי' המהווים דרג ייעוץ וסיוע למנהלי הכוננים בשטח.
גב' בן שאנן ציינה כי העבודה נעשית בשילוב המשטרה, ועמדה על הצורך בגיבוש נוהל לתמיכה רגשית בכוננים לאחר אירועים קשים, הכולל הפניה לטיפול מקצועי במידת הצורך.
4. **הצגת פעילות מכלול אוכלוסייה – גב' מירב גיבור, מנהלת תחום חירום ומכלול אוכלוסייה**
גב' מירב גיבור הציגה סקירת פעילויות ואת האחריות של מכלול אוכלוסייה באירועי חירום רחבי היקף, כגון: מגיפה, אסונות טבע, אר"ן, מלחמה ועוד. כמו כן ציינה כי מכלול אוכלוסייה הינו שילוב של מינהל קהילה ומינהל תרבות וחברה. בתוך המכלול ישנם תאים של אגפים שונים בעירייה, אשר נותנים את המענים הנצרכים כל אחד בתחומו, בצורה המקצועית והמיטבית.
5. **מערך חירום שכונתי ושיתופי פעולה עם מנהלים קהילתיים**
  - א. **גב' רותי שפירא, מנהלת אזור צפון**
גב' רותי שפירא הדגישה את חשיבות פעילות מערך הכוננות, שכן זהו עניין של הצלת חיים. בנוסף ציינה כי כוננות בירושלים זוהי עבודה אינטנסיבית הדורשת זמינות, עבודה בזמני לחץ וקבלת החלטות מיידית.
  - ב. **גב' נעה סטולמן, מנהלת המחלקה לטיפול בתושבים ותיקים, אגף רווחה**
גב' נעה סטולמן ציינה כי לסוגים שונים של אירועי חירום ישנם מרכיבים וחוקים שונים, ולאור כך קיימת חשיבות רבה לתפקידי כונני העל, שכן הם בעלי ידע מקצועי והתמצאות רחבה בחוקים ובשירותים הרלוונטיים ברחבי העיר. כמו כן הדגישה את יתרון הקשרים החברתיים שיש לכונני העל עם אנשי המפתח באזורים הנצרכים.
  - ג. **גב' קורין אברמוביץ, ממונה על מינהלים קהילתיים, אגף חברה**
גב' קורין אברמוביץ ציינה לשבח את המודל העירוני של שיתופי הפעולה בשגרה ובחירום בין המינהלים הקהילתיים, מכלול אוכלוסייה וגורמי הרווחה, המאפשרים מתן מענה מקצועי לאוכלוסיות הרווחה הזקוקות לסיוע. בנוסף, התייחסה לאתגר שבגיוס מתנדבים בשגרת חירום, וציינה כי כעת המיקוד המרכזי הוא עבודה מול מובילי קהילה ואנשי מפתח שכונתיים, המהווים גשר להנגשת סיוע לכלל האוכלוסיות בשטח.

ועדה לקליטת עליה

6. פעילות עם מפונים – מר שלמה איטח, מנהל מערך פס"ח העירוני

מר שלמה איטח סקר את אופן פעילות מטה החירום העירוני בזמני חירום, הפועל בשילוב מכלולים שונים ובהתאמה עם גורמי ניהול האירוע. מר איטח התייחס להפעלת מערך מס"ר (מרכז סיוע ראשוני) בזירות נפילת טילים: מערך זה מופעל ע"י מכלול אוכלוסייה בתיאום עם הכוחות שבזירה, ומטרתו מתן מענה וסיוע מיידי, לרבות פינוי לבתי מלון או לקהילה, ריכוז מידע, איתור נעדרים ועוד.

7. סיכום – מר אדיר שוורץ, סגן ראש העיר ומ"מ יו"ר הוועדה
מר אדיר שוורץ, מ"מ יו"ר הוועדה הודה לכל המשתתפים על תרומתם בדיון.

תמליל הישיבה מצ"ב והוא מהווה חלק בלתי נפרד מהדו"ח.

בברכה,
אדיר שוורץ
סגן ראש העיר
מ"מ יו"ר הוועדה

ועדת רווחה

טיפול באירועי חירום

אגף הרווחה ומכלול אוכלוסיה

מהו מערך הכוננות?

מערך הכוננות הינו שרות עירוני הנותן מענה לכל אדם הנמצא בעיר וזקוק לסיוע של שרותי הרווחה לאחר שעות העבודה.

מצב חירום הינו מצב של סיכון חמור או סכנה לפגיעה, המצריכה התערבות מיידיית במטרה להגן על חיי אדם או למניעת נזק. האבחון והערכה בזמן הכוננות צריכים להיות מכוונים למידת הסיכון המיידי ובמקרה הצורך להגנה מיידיית.

ההתערבות היא על רצף החיים של האזרח, ובמקרים של לקוחות האגף, מדובר גם על רצף טיפולי.

מבנה מערך הכוננות ימי חול

משמרת פעילה

15:30-23:30
משמרת אחה"צ

23:30-07:30
משמרת לילה

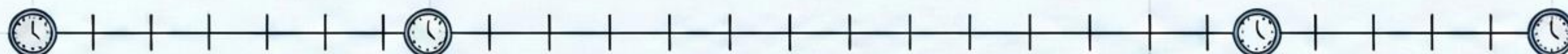
משמרת שקטה

15:30-23:30
משמרת אחה"צ

23:30-07:30
משמרת לילה

מבנה מערך הכוננות

ערבי חג וסופ"ש

סיבות פניה מרכזיות בכוונות

בקשות לקורת גג

אלימות
במשפחה

קטינים הזקוקים
להגנה

מצוקה נפשית

השוואה שנתית

פניות

2026

(ינואר-מרץ)

683

פניות

2025

3714

פניות

2024

3336

פניות

הרכב מערך הכוננות

מנהלת מערך הכוננות

מנהל כוון

כוננים מערב העיר

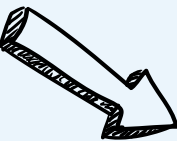
כוננים מזרח העיר

כונן על לחוק
הגנה על
תושבים
ותיקים

כונן על
לתחום דרי
רחוב

כונן על
אלמ"ב

כונן על לחוק
הנוער

אירועי חירום פרט ומשפחה

בשורה מרה

הצפה

מבנים מסוכנים

שריפה

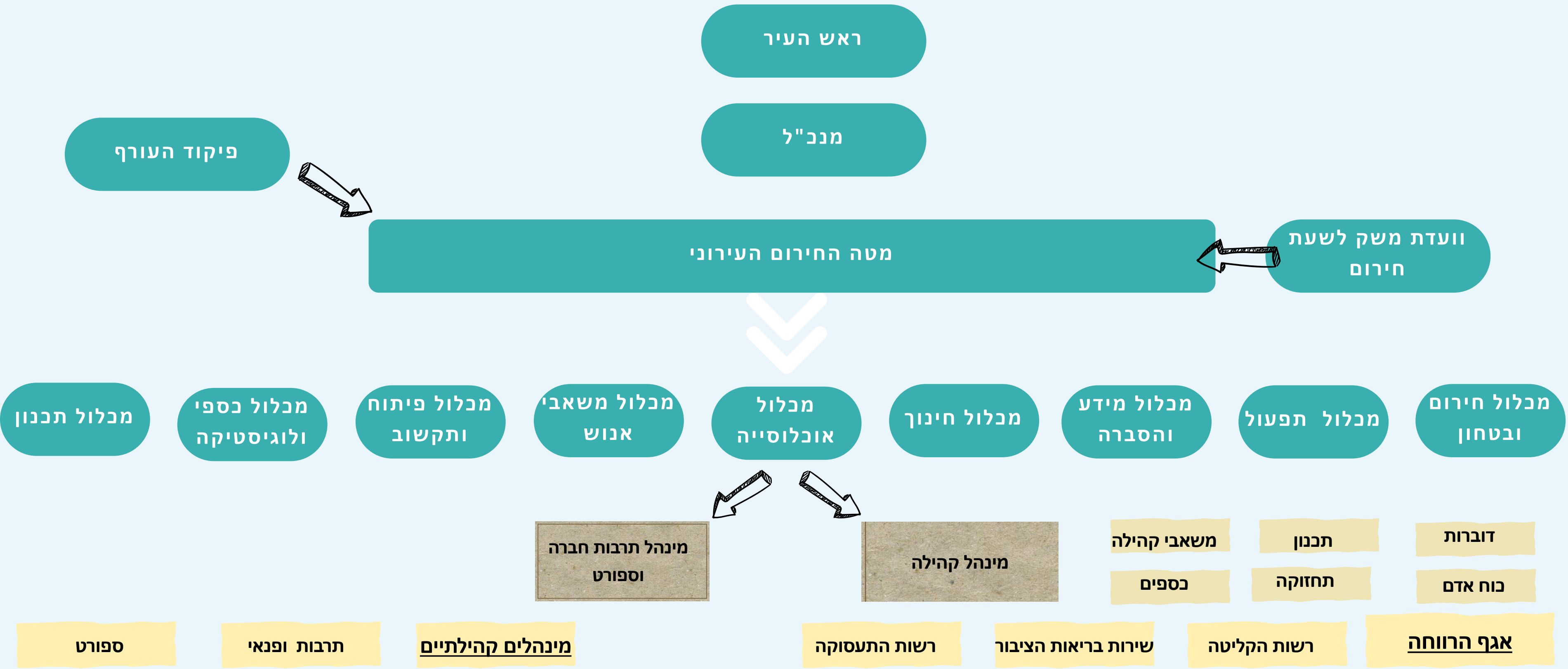

מקרים פרטניים

מכלול אוכלוסייה

מטה החירום העירוני

מטה חירום עירוני

מטה החירום מינהל קהילתי

מכלול אוכלוסייה

מטה חירום
מנהל המינהל
ס. מנהל

צוות
לוגיסטיקה

ציוד ומשאבים
תשתיות

צוות משאבי
אנוש

מוקד גיוס מתנדבים
ושיבוצם

צוות תמיכה
ורווחה

מענה טיפול ראשוני,
תכלול צרכי אוכלוסייה

צוות חינוך
נוער ופנאי

הפגה לריכוזי אוכלוסיות

צוות מידע
ותקשורת

מוקד טלפוני
הנגשת מסרים
לאוכלוסייה

צוות סיוע
לגורמי חירום

חסימות כבישים, פינוי
הריסות, עזרה ראשונה,
חלוקת מים וכד'

תפקידי מכלול אוכלוסייה בחירום

01

בחינת מאפייני
התושבים וצרכיהם
במעגלי האירוע השונים

טיפול ראשוני
בנפגעי הלם וחרדה

02

מתן מענה לנפגעים
ישירים ועקיפים. בתאום
עם המכלולים האחרים

הרגעה, הכלה, תיווך

03

העברת מירב הידע
והמידע בידי הרשות
לכוחות החילוץ ההצלה
בהיבטי מודיעין
אוכלוסייה.

חיזוק החוסן הקהילתי

04

חבירה לגורמי השטח
וביצוע הערכות מצב
ותוכניות פעולה
משותפות.

ליווי משפחות נעדרים
ובשורה מרה

ניהול אירוע חירום

אגף הרווחה

1 קבלת דיווח (חירום ובטחון, 106)

דיווח להנהלת אגף הרווחה ומינהל קהילה
החלטה על פתיחת מערך החירום - באחריות סגנית מנהלת האגף/ראש מינהל
קהילה/ מנהלת אגף הרווחה.
מנהלת מחלקה שכונתית/מנהלת כונית/ מנהלת מערך הכוננות, רכזת מכלול
אוכלוסייה.

ביצוע הערכת מצב ראשונית והחלטה לגבי מתווה ההתערבות, מנהלת האירוע
והגורמים שיש לערב.

תהליך זרימת המידע

2 הפעלת צוות מטפלים בשטח

פתיחת חמ"ל אזורי/עירוני (מטה ספרא)
הגדרת מנהלות אירוע לשטח ולמטה, הגדרת זמנים,
דרכי העברת דיווחים, הערכות מצב ומידע.
הפעלת מחלקת הרווחה בשכונת האירוע/ הקפצת
כוננים מערך כוננות שקטה ועובדים נוספים
פתיחת קבוצת ווצאפ לעדכוני מידע מטה-שטח
חשוב:

עובדים ייצאו לאירוע בזוגות או צוותים, בליווי עובדת
סמך ומנהלה. תמיד תוגדר מנהלת אירוע צוות שטח
שתלווה את העובדים ותדריך אותם מקצועית ורגשית.

אירוע

3 ביצוע הערכת מצב - צוות מטפלים בשטח

צוות המטפלים בזירת האירוע – פגישה לעדכון סטטוס טיפול באירוע עם קב"ט העירייה וגורמי הבטחון במקום, העו"סים ומנהלת האירוע (סבב מיפוי תושבים בזירה, סבב מיפוי תושבים בכל הדירות סביב זירת האירוע, ליווי משפחות בבתים, צוות הודעה עם שוטר, ליווי לאבו כביר), חיבור למערך החירום במינהל הקהילתי, קשר עם ראשי קהילות, וועדי בתים וכד'.

גיבוש תמונת מצב (עובדות) – כולל שמות ומספר פצועים, הרוגים, לבודים. ביצוע הערכת מצב (צרכים ומענים נדרשים לאוכלוסייה – משמעויות, פערים והמלצות),

גיבוש תוכנית פעולה ודיווח למטה איזורי/עירוני

חמ"ל מטה רווחה אזורי/עירוני – גיבוש תוכנית פעולה ברמת מטה מתן מענה לצרכים של האוכלוסייה והעובדים כאחד. העלאת בקשות למטה הרשויות ולמשרד החינוך ולמשרד הפנים ולמשרד המשפטים.

5 הערכת מצב חוזרת

לאורך כל האירוע יבוצע ריכוז תמונת מצב והערכת מצב מכלל הצוותים הפועלים בשטח ובמטה ע"י חמ"ל המטה האזורי/ עירוני. מיפוי צרכים ומענים נדרשים – מיידי ועתידי.

4 הפעלת תוכניות סיוע ותמיכה בנקודות נוספות

בהתאם להערכות המצב, חמ"ל המטה האזורי/עירוני יחליט על שינויים או הפעלת תוכניות סיוע נוספות :

מוקד 106 רווחה

צוותי ליווי משפחות, הודעה מרה, צוות מרכז משפחות/תחנת ריכוז חללים.

צוות מרכזי קליטה.

צוותים בעלי מומחיות – עובדים קהילתיים, שיקום, נוצץ, זקנה וכד'.

חיבור עובדי המנהל הקהילתי, רשות הקליטה, שפ"ח, קידום נוער וכד'.

תוכניות פעולה – קהילתיות, קבוצתיות ופרטניות.

חיבור עמותות ומתנדבים

6

סיכום ההתערבות והמלצות להמשך שגרת חירום

במידת האפשר – ריכוז
צוות שטח למפגש קצר של
סיום האירוע ע"י מנהלת
האירוע.

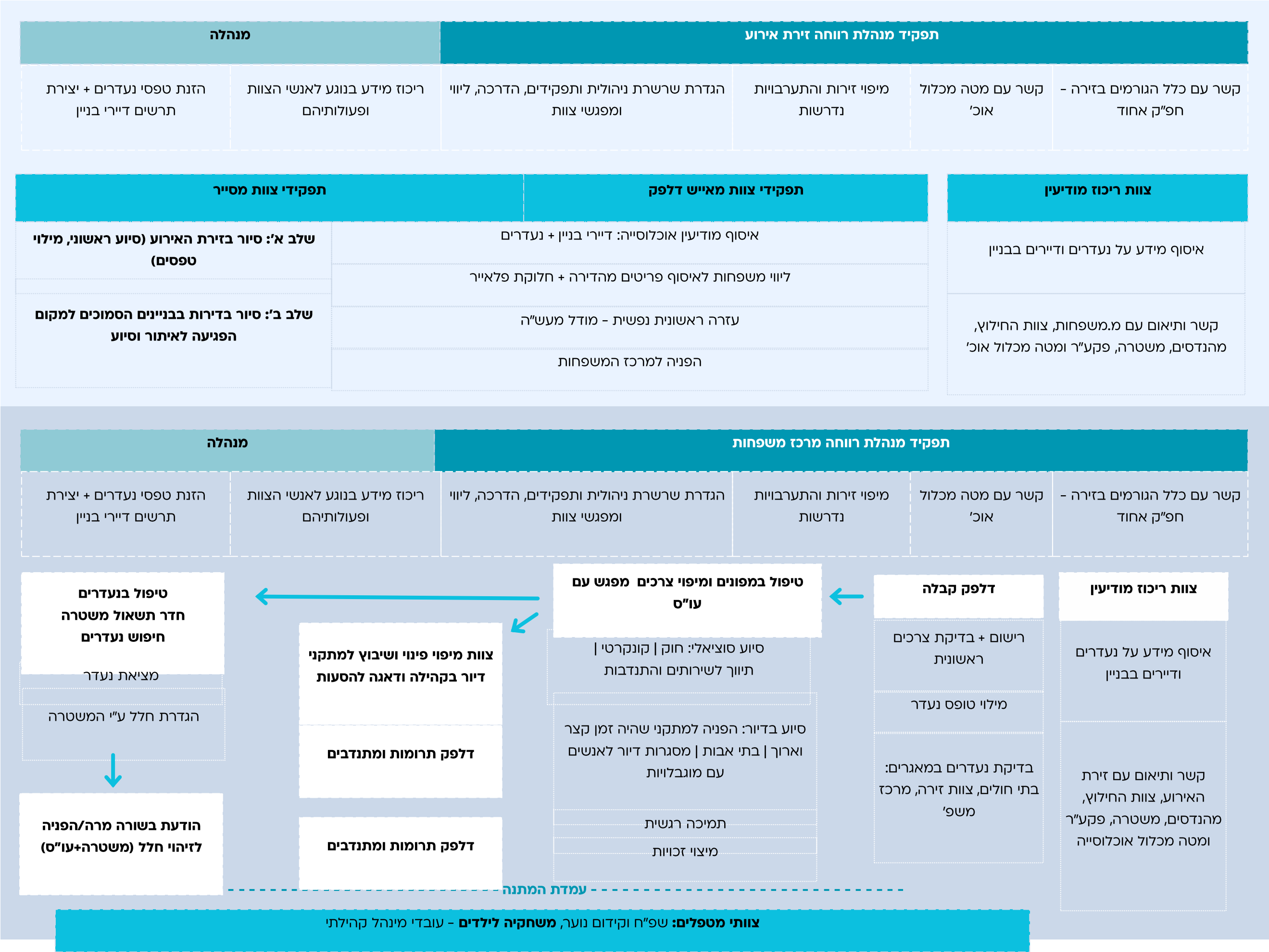
הערכות להמשך ליווי
פרטני, משפחתי וקהילתי.
במידה ולא מתאפשר –
שיחות טלפון פרטניות עם
כל העובדים שלקחו חלק
באירוע.

חשוב לעדכן את המנהלת
הישירה של כל המעורבים
להתייחסות נוספת.

7

עיבוד רגשי והפקת לקחים – צוות מי יציל את המציל

תרשים זרימה סדר פעולות - אירוע נפילת טיל / רעידת אדמה

מנהלה

תפקיד מנהלת רווחה מרכז משפחות

קשר עם כלל הגורמים בזירה - חפ"ק אחוד

קשר עם מטה מכלול אוכ'

מיפוי זירות והתערבויות נדרשות

הגדרת שרשרת ניהולית ותפקידים, הדרכה, ליווי ומפגשי צוות

ריכוז מידע בנוגע לאנשי הצוות ופעולותיהם

הזנת טפסי נעדרים + יצירת תרשים דיירי בניין

צוות ריכוז מודיעין

איסוף מידע על נעדרים ודיירים בבניין

קשר ותיאום עם זירת האירוע, צוות החילוץ, מהנדסים, משטרה, פקע"ר ומטה מכלול אוכלוסייה

דלפק קבלה

רישום + בדיקת צרכים ראשונית

מילוי טופס נעדר

בדיקת נעדרים במאגרים: בתי חולים, צוות זירה, מרכז משפ'

טיפול במפונים ומיפוי צרכים מפגש עם עו"ס

סיוע סוציאלי: חוק | קונקרטי | תיווך לשירותים והתנדבות

סיוע בדיור: הפניה למתקני שהיה זמן קצר וארוך | בתי אבות | מסגרות דיור לאנשים עם מוגבלויות

תמיכה רגשית

מיצוי זכויות

צוות מיפוי פינוי ושיבוץ למתקני דיור בקהילה ודאגה להסעות

דלפק תרומות ומתנדבים

דלפק תרומות ומתנדבים

טיפול בנעדרים

חדר תשאול משטרה

חיפוש נעדרים

מציאת נעדר

הגדרת חלל ע"י המשטרה

הודעת בשורה מרה/הפניה לזיהוי חלל (משטרה+עו"ס)

עמדת המתנה

צוותי מטפלים: שפ"ח וקידום נוער, משחקיה לילדים - עובדי מינהל קהילתי

מטה מקבל עדכון והקפצה

[מודיע לשותפים

(מינהלים, רווחה, שפ"ח, קידום נוער, היחידה להתנדבות, קליטת עליה, פס"ח, תא דת)

התכנסות צוותים במקום האירוע

קבלת עדכון בהתכנסות מכלל גורמי המקצוע בשטח / חבירה לאנשי המקצוע ברכב- חפ"ק אחוד (משטרה, עירייה, פקע"ר, כיבוי אש ומד"א)

חלוקה ל2 צוותים: זירת אירוע + מטה משפחות וחלוקת תפקידים

לאורך כל האירוע: מאגר אחוד בניית תרשים בניין משותף ורשימת נעדרים | העברה, תיאום וסנכרון המידע מול גורמי משטרה, פקע"ר וחמ"ל במטה

פעולות המחלקה למשאבי קהילה בתקופת חרום

גישור וישוב
סכסוכים לתושבים
במקלטים

עבודה במלונות
מפונים

תוכניות חוסן
למתנדבים
ותושבים

תוכנית נציגי בניין

מיצוי זכויות בנושא
דיני עבודה
בתקופת המלחמה

תפקידי עובדים סוציאלים בחירום

- 01 טיפול ראשוני בנפגעי הלב וחרדה
(הכלה, הרגעה, תיווך, חיזוק החוסן הקהילתי)
- 02 ליווי משפחות והודעה על אובדן "נוהל חבצלת"
- 03 מרכז משפחות / אבו כביר, ליווי משפחות נעדרים
- 04 מוקד 106 רווחה - מתן מידע, מיצוי זכויות
- 05 מענה נפשי למפונים במרכזי קליטה
- 06 מי יציל את המציל

וועדת רווחה – תמליל

מספר ישיבת וועדה : 2

מקום ההתכנסות : אולם הנהלה 2

תאריך ישיבת הוועדה : כ"ו בניסן תשפ"ו (13.04.24)

מזכירת הוועדה בדיון : חנה הרצל

שעת תחילת הדיון : 16:15

שעת סיום הדיון : 17:17

התמליל נכתב ע"י חברת גולד וורק ולא עבר בדיקה או הגהה ע"י גורם כל שהוא בעיריית ירושלים

עיריית ירושלים וחברת גולד וורק עושים כל שביכולתם על מנת לייצר תמליל איכותי ובעל ערך. עם

זאת מודגש כי קריאה בתמליל צריכה להיעשות באופן מושכל תוך הבנה שיתכנו טעויות ו/או

השמטות מסיבות אובייקטיביות שונות.

גולד וורק תמלול והקלטה

גולד-וורק ת m ג ו ים

אדיר שוורץ:

שלום לכולם, צהריים טובים. אני מתכבד כממלא מקומו הזמני של יו"ר הוועדה, משנה לראש העיר, אלחנן גרוסבוים, לפתוח את ישיבה מספר 2 של וועדת רווחה. נמצא איתי כאן חבר הנהלת העיר, יהודה פרוידניגר, ונמצאים נציגות מכובדת מאוד מאוד של הדרג המקצועי, מזכירות העירייה, של הייעוץ המשפטי, כל מי שצריך בשביל לקיים וועדה לתפארת. אנחנו נעסוק בנושא תפקוד אגף הרווחה באירועי חירום. אנחנו, מה שנקרא, מאוד מאוד טריים על החומר, אני מניח, ואני חושב כאמירה מקדמית, ודווקא כמי שלא מחזיק התיק או יש לו נגיעה ישירה לתחום או עקיפה, שהעשייה באמת, הצטרף אלינו עכשיו חבר הנהלת העיר, הרב אריה גולן. נגיד שיש לנו בעיריית ירושלים עשייה באמת, עשייה באמת מאוד מאוד מרשימה, גם בשוטף, אבל גם בחירום, לצערי אנחנו מתורגלים, ולשמחתי העשייה היא באמת נראית מפוארת ממש, אז בואו ניכנס לזה, ובכל זאת נדבר איפה אנחנו יכולים להשתפר, מה אפשר עוד, מה צריך יותר, יש לזה חשיבות. אז בבקשה, יעל גבאי.

יעל גבאי:

טוב, אז אני אפתח ואגיד שמבחינתנו הטיפול באירועי חירום הוא לא רק אירועי חירום כמו שאנחנו חוונו בחודש וחצי האחרונים, אלא אנחנו מטפלים גם, אגף הרווחה מטפלת גם במצבי חירום כמו שאנחנו כולנו חוונו בחודש וחצי האחרונים, אלא אנחנו מטפלים גם, אגף הרווחה מטפל גם במצבי חירום אישיים, ואנחנו נציג גם את מערך הכוננות שלנו, וגם את מכלול אוכלוסייה, זה שני הצירים המרכזיים שאנחנו עובדים בהם בחירום, מעבר לשעות העבודה, מעבר לשגרה היומיומית שלנו. אז רגע. אז ככה, אז אנחנו נתחיל קצת כמה מילים על מהו מערך הכוננות. אז מדובר במערך שהוא שירות עירוני, והוא נותן מענה לכל אדם שנמצא בעיר, והכוונה גם לאנשים שאינם תושבי ירושלים, והם זקוקים למענה רווחתי לאחר שעות העבודה. אנחנו בהחלט מייחדים את השירות הזה לתחומים חירומים, למצבים של סיכון, של סכנה, כל תחום, כל נושא של התערבות שמצריך התערבות מיידית, שמיועדת להגן על חיי אדם, שמיועדת למנוע נזק לאדם או לסביבתו, והמענה צריך להיות מענה כזה שהוא באמת לא סובל דיחוי, והוא ניתן תוך כדי, מעבר לשעות העבודה, אם זה בשעות אחר הצהריים, לילה, סופי שבוע, חגים וכדומה.

אריה גולן:

איך מגיעים למערך הזה? זאת אומרת, זה ב-106?

יעל גבאי:

כן. זה דרך שיחות למוקד 106 ופניות של תושבים בכל מיני ערוצים, אבל הערוץ המרכזי הוא דרך שיחות למוקד 106.

אריה גולן:

עכשיו, מה קורה עם תושבים, נגיד, לא גורם ירושלים או לא ירושלמי?

יעל גבאי :

אני אמרתי, אנחנו נותנים מענה גם לתושבים שאינם תושבי העיר. מי ששוהה כאן בירושלים, אנחנו יודעים ליצור איתו קשר ולרשות האם שלו, ולהיעזר במידת הצורך, אנחנו יודעים לעשות את התיאום הזה.

מירה בן שאנן :

שוב, כשזה חירום. כשזה חירום, עוד פעם,

יעל גבאי :

הכל כמובן בחירום. עכשיו, אנחנו תכף נפרט ככה יותר את התחומים, כי אנחנו באמת עוסקים בכל האנשים מגיל לידה עד 120, בכל מיני מצבי חיים, אז לכן יש לנו פה מערך די נרחב, שנותן את המענה הראשוני הזה. אז קצת איך אנחנו נותנים את הכוננות. יש לנו שתי משמרות מקבילות, משמרת פעילה ומשמרת שקטה. ופה אנחנו כבר נכנסים לעולם של מצבי חירום שאינם מצבי חירום אישיים, אלא מצבי חירום אחרים. אנחנו, במשמרת הפעילה יש לנו כוננים כל יום משעה שלוש וחצי עד 11 וחצי, ואחר כך עד 7 וחצי בבוקר. יש לנו שתי משמרות בימי חול. יש לנו אותם משמרות של משמרת השקטה, משמרת השקטה יש לנו כוננים שמוקפצים אך ורק אם יש לנו באמת אירוע מזויר, אם יש לנו שריפה גדולה שהמערך הרגיל לא יכול לתת את המענה, אם יש חס וחלילה פיגוע. אנחנו נערכים, אפילו עכשיו בתקופה של המלחמה, גם כן אנחנו הקפצנו את הכוננים של השקטים לבשורה מרה, אנחנו תכף ככה נפרט את כל המושגים האלה, אבל זה באמת מאפשר לנו שהמשמרת הפעילה תיתן את המענה לשגרה השוטפת של מצבי החירום היום יומיים, והמשמרת השקטה תיתן את המענה למצבים מעבר לכך. גם בסופי שבוע, חגים, חול המועד וכדומה, יש לנו משמרות, והן מתפרסות ככה לאורך כל שעות היממה. ההבדל היחידי שזה גם ניתן בשעות הבוקר, שאז למעשה המשרדים שלנו סגורים. יש לנו למעשה 24/7 יש לנו מערך כוננות ביריית ירושלים. אלה ככה, ניסינו,

יהודה פרוידינגר :

ב106 הם יודעים,

יעל גבאי :

106 הם,

יהודה פרוידינגר :

בכל שלב למי לפנות,

יעל גבאי :

כן.

יהודה פרוידינגר:

מי הבן אדם?

יעל גבאי:

כל הזמן, יש לנו,

יהודה פרוידינגר:

לגבי כל תחום גם?

יעל גבאי:

כן. יש לנו, תכף מירה ככה תסביר את הדברים לאשורים, אבל רק אני אגיד שיש לנו מערכת שבה אנחנו, למעשה יש לנו, מוזנים כל יום הכוננים, כל הכוננים, כולל המנהלים של מערך הכוננות היומיומי. יש לנו גם כונני העל, תכף אנחנו נעשה פירוט של כל המערך הזה. 1061 מכירים את הפרטים ויודעים לפנות הישר למקום הנכון. אז אנחנו ניסינו ככה לדלות מתוך הנתונים שיש לנו מה גורמים המרכזיים בגינם אנחנו מקבלים פניות, וזה לא דווקא כמובן מהאדם עצמו, זה יכול להיות הרבה פעמים זה מסביבתו. אז דבר ראשון, מצוקה נפשית, אנחנו מקבלים הרבה מאוד פניות. קטינים שזקוקים להגנה, אלימות במשפחה ובקשות לקורת גג. ולימינך יושבת ליליאנה, שמנהלת את המחלקה לדרי רחוב. ובאמת יש לנו הרבה מאוד פניות בנושא של דרי רחוב, למרות שמשיעורם באוכלוסייה הוא לא כל כך גדול, אבל זו תופעה שנמצאת במרחב הציבורי ותמיד, תמיד,

יהודה פרוידינגר:

זה עוד בלי חירום, בלי הפניות שעדיין בחירום.

יעל גבאי:

זה החירום.

מירה בן שאן:

זה החירום הקטן, היום יומי.

יעל גבאי:

זה היום יומי.

יהודה פרוידינגר:

זה חירום?

יעל גבאי:

כן.

יהודה פרוידינגר:

זה חירום של שגרה?

יעל גבאי:

שגרה, בדיוק.

מירה בן שאנן:

כן.

יעל גבאי:

נכון.

יהודה פרוידינגר:

זה לא חירום של מלחמה.

מירה בן שאנן:

נכון.

יעל גבאי:

בדיוק.

יהודה פרוידינגר:

חירום של מלחמה גם מעצים את כל הדברים האלה.

מירה בן שאנן:

נכון. נכון.

יהודה פרוידינגר:

וגם מוסיף עוד אלף משימות.

יעל גבאי:

לגמרי. לגמרי. מסכימה איתך. מסכימים איתך. עכשיו, אנחנו ניסינו ככה לראות, להציג לכם את מספר הפניות שיש לנו בשנת עבודה. אז לצערנו, אנחנו רואים עלייה בשנת 25 משנת 24. כלומר, יש, גם העיר גדלה.

אריה גולן:

אפשר שנייה אחורה?

יעל גבאי:

בטח.

אריה גולן:

יש לכם פנייה נגיד על אלימות במשפחה.

יעל גבאי:

כן.

אריה גולן:

12 בלילה.

יעל גבאי:

כן.

אריה גולן:

מה עושים?

יעל גבאי:

אז תכף מירה תפרט. בסדר, ככה, שניה נעשה את זה מתודולוגית, תכף מירה תפרט.

אריה גולן:

אוקיי, בסדר גמור.

יעל גבאי:

יש לנו עוד התשובות לכל השאלות. אז יש לנו באמת, אנחנו הגענו כמעט ל-4,000 פניות. חלק מהפניות הן פניות חוזרות, כלומר לגבי אותו אדם יכולות להיות כמה פניות בשנה, כי יש אנשים שהם בהחלט חזרתיים מבחינת גם הנראות שלהם ברחוב או בכלל מבחינת הפניות. אנחנו רואים שבשנת 26, הריבעון הראשון, אז יש ירידה, אנחנו מייחסים את זה דווקא למלחמה, כי בחודש מרץ אנחנו כבר התחלנו,

יהודה פרוידינגר:

גם בקורונה היה.

יעל גבאי :

נכון. נכון.

אדיר שוורץ :

במלחמה יש פחות פניות?

יהודה פרוידינגר :

כן. כן.

יעל גבאי :

פחות פניות.

מירה בן שאנו :

פחות פניות.

יהודה פרוידינגר :

הם נמצאים ביחד בבית, מפחדים לפנות. גם בקורונה זה היה ככה.

יעל גבאי :

לאו דווקא. גם זה. אנשים עסוקים בהישרדות, בתא המשפחתי, במה שקורה שם.

מירה בן שאנו :

אנחנו רואים את זה אחרי.

יעל גבאי :

יש יותר אלימות, חד משמעית, כשנמצאים בבית. הפניות בזמן המלחמה, הן יורדות.

יהודה פרוידינגר :

גם בקורונה היה את זה.

יעל גבאי :

אנשים עסוקים בדברים המאוד, בצורך המאוד בסיסי של הישרדות, הם פחות פונים לדברים אחרים, אחר כך אנחנו רואים את זה.

מירה בן שאנו :

אחר כך אנחנו רואים את העלייה.

אדיר שוורץ:

כלומר, אתן משערות עד סוף 26 אנחנו נראה לכל הפחות את אותם מספרים של 25, וככל הנראה יותר.

יעל גבאי:

אנחנו מאמינים שכן.

מירה בן שאנן:

וגם, לא כל הדברים מגיעים לכוננות.

אדיר שוורץ:

ברור.

מירה בן שאנן:

זאת אומרת, חלק מהפניות, רוב הפניות מטופלות על ידי המחלקות ביום יום.

יעל גבאי:

אז, מירה, את רוצה מפה? אנחנו נראה לכם ככה את הרכב מערך הכוננות, וזה באמת כבר מענה לשאלה שלך, על איך זה באמת מתבצע.

מירה בן שאנן:

אז אני אגיד איך הוא מורכב, ובאמת מה קורה בפועל. מערך הכוננות בנוי ככה, שיש מנהלת מערך הכוננות, מירב. נכנסה לתפקידה בראשון למרץ.

אדיר שוורץ:

תזמון מופלא.

מירה בן שאנן:

היא תמיד נכנסת לתפקידה, אני אמרתי בפעם הקודמת שהיא נכנסת לתפקידה הקודם, התחילה קורונה, אנחנו לא מעבירים אותה יותר תפקידים.
ד – שיהיה לך בהצלחה.

מירה בן שאנן:

אז מירב היא מנהלת מערך חירום ומצבי חירום, כן, מערך הכוננות ומצבי חירום. בכל משמרת יש מנהל כונן, שזה אחד מנהלי המחלקות באגף, באיזשהו סבב. בכל משמרת יש מנהל. ויש כוננים, יש כוננים של מזרח העיר שנותנים מענה למזרח העיר, ויש כוננים של מערב העיר. במשמרת של הערב,

הראשונה, יש ארבע כוננים במערב ושניים במזרח. במשמרת לילה, שאנחנו יודעים שיש שם פחות פניות, יש שניים ושניים. לצד כל הדבר הזה יש כונני על, שיש להם מומחיות בתחומים שלהם. מכיוון שכונן יכול להיות עובד סוציאלי, שהוא עובד משפחה ביומיום, והוא פתאום נדרש לטפל במקרה של קשיש בסיכון, אז יש את המנהל, אבל גם המנהל לא מומחה לכל התחומים, ולכן יש גם כונני על. יושבת פה נועה סטולמן, שכוננית על, תכף תספר על מה עושה כונן על. ואז המנהל, אם הוא נתקל באיזשהו קושי בתחום, באחד מהתחומים האלה, הוא יכול להיעזר בכונן העל. אני אגיד שבתחום של ילדים בסיכון, לכונן העל גם יש סמכויות בחוק, של נגיד להוציא צו חירום בלילה על ילדים, לא כל עובד סוציאלי, בחוק לא כל עו"ס יכול לעשות, ולכן צריך את כונני העל. אז תעביר רגע, נדבר עכשיו קצת על המקרים. אז ככה, שאלת לגבי הדוגמה על מקרה של אלימות.

אריה גולן:

כן.

מירה בן שאנן:

אז נגיד מתקבלת פנייה על מקרה של אלימות, בכל יום, בכל משמרת, תמיד מתקבלת פנייה ממזרח העיר. אני לא חושבת שיש משמרת שאין בה פנייה ממזרח העיר.

אריה גולן:

אתה קוראים למשטרה, כי מה, פונים לרווחה?

מירה בן שאנן:

אז הפנייה יכולה להגיע אלינו או דרך 106, כי הבן אדם פונה, או מישחו ממשפחתו, או שהמשטרה פונה. הגיעה אישה למשטרה, מדווחת, ברחה, מדווחת על זה שיש אלימות. מה שיעשה כונן שלנו, יצא למשטרה, יעשה הערכת מסוכנות, יש כלי מאוד ברור של איך עושים הערכת מסוכנות, הוא כלי שהעובדים שלנו מכירים גם מהשוטף, ולא רק מהחירום, ויפנה את, הרבה פעמים אם האישה תרצה לצאת מהבית למקלט לנשים. זה דוגמה. דוגמה אחרת.

אריה גולן:

המשטרה קוראת לכם.

יעל גבאי:

כן.

מירה בן שאנן:

כן, המשטרה קוראת לנו. נערה שהייתה במסגרת חוץ ביתית וברחה מהמסגרת, רק אתמול בלילה היה לנו, וצריך עכשיו, היא נמצאת, המשטרה מצאה אותה, היא נמצאת בבאר שבע, וצריך לנסוע לקחת אותה מבאר שבע, אנחנו לא נשלח אותה לבד במונית. ייצא כונן שלנו, ייסע לבאר שבע, יביא אותה וליווה אותה למסגרת אחרת. או לחילופין, ילד או נער בסיכון שצריך להוציא מהבית בשלב הזה, כי הוא לא יכול להישאר, או כי הוא ברחוב, וצריך להוציא אותו לנצרת, נגיד. במגזר הערבי אין כמעט מסגרות בירושלים, צריך לנסוע. אז הכוננים שלנו גם בשעות הלילה עושים הרבה מאוד,

אריה גולן:

נסיעות.

מירה בן שאנן:

נסיעות. אז אני אומרת, חלק מהמקרים זה מקרה שיכול להיפטר בשיחת טלפון, בהרגעה, בלבדוק מה צריך, ולהעביר להמשך טיפול למחרת בבוקר. אבל הרבה מאוד מהעבודה נעשית עבודת רגליים, ולכן אנחנו כל הזמן אומרים שהכוננות שלנו היא לא כוננות, היא עבודה. זאת אומרת, זה לא שהעובד מקבל איזשהו תגמול על משהו שאולי אם יקרה, זה כל הזמן קורה, כל הזמן יש פעילות. אז זה הסוג של, זה המקרים הפרטניים. שוב אני אומרת, על כל הרצף, כל סוגי האוכלוסייה, ילדים, קשישים, בעלי צרכים מיוחדים, על כל הרצף. שריפות, ברגע שיש שריפה, אז עובדים שלנו יוצאים מיד למקום, אנחנו מקבלים עדכון מחירום וביטחון, אנחנו מוציאים מידית שני כוננים לפחות למקום, ואז הסיוע הוא בלעשות, למפות את הבניין ולבדוק מה שלו הדיירים בסביבה. הרבה פעמים צריך לפנות לבתי מלון למהלך הלילה. אז זה אירועים של שריפה. מבנים מסוכנים אותו דבר, זה יכול לקרות גם ביום וגם בלילה. בחורף יש לנו הרבה מאוד מקרים של הצפות, ואז גם כן, יש פה עניין של הרבה פעמים צריך לפנות את המשפחות לסידור זמני אחר. בשורה מרה, הכוונה,

יהודה פרוידינגר:

כונן יודע באיזה בתי מלון יש חדרים פנויים שיכול להפנות לשם?

מירה בן שאנן:

אז לנו יש התקשרות עם מספר בתי מלון, שאנחנו בקשר איתם ואפשר להפנות אליהם. כשמדובר באירוע שאנחנו נגיד צופים מזג אוויר סוער, שאנחנו יודעים שהוא יכול לקרות, אז אנחנו עושים בדיקה מראש כדי שזה לא יגיע לזמן של הכונן, ואנחנו יודעים להגיד שפה יש שלושה חדרים ופה יש חמישה. אם זה משהו שהוא לא, אז הכונן יוצר קשר, או עובד מנהלי שיש גם בתוך מערך הכוננות, שעוזר לבדוק איפה יש מקום פנוי. וכבר היה לנו מקום שבעלה של מנהלת האגף עזר למצוא מקום, כי זה היה חנוכה וחג המולד, וכל בתי המלון בירושלים היו מלאים, ונדרשנו להפעיל קשרים אישיים. אז כן, זה אירוע לא תמיד פשוט. התאמה, למשל, יש לנו בתי מלון, לא כולם למשל עם

כשרות מהדרין. יש לנו, אבל לא כולם עם כשרות מהדרין, ועכשיו פינו שמונה משפחות מקריסת מבנה בבוכרים, דליפת גז, והם צריכים להגיע לבית מלון וצריך להיות,

אריה גולן:

זה משרד הביטחון.

יהודה פרוידינגר:

כן, כן.

מירה בן שאנן:

צריך להגיע, ולפעמים זה נופל, זה על שבת הרבה פעמים זה, ואז צריך שיהיה אוכל. זאת אומרת, יש פה אירועים, אופרציות לא פשוטה. אני אגיד רגע משהו על בשורה מרה. בשורה מרה זה כל מה שקשור למקרים של הרג בתאונות דרכים או עבירות המתה כתוצאה מרצח. בעצם, על פי נוהל, אנחנו מחויבים להתלוות למשטרה, להודיע למשפחה. אז זאת אומרת, אנחנו גם פה שולחים שני כוננים,

יהודה פרוידינגר:

זה אובדנות?

מירה בן שאנן:

אובדנות, זה לא, היה על זה דיון עם המרכז לשלטון מקומי, זה לא תוקן כתקנה. הרבה פעמים המשטרה כן פונה לבקש את עזרתנו, ואנחנו על פי שיקול, בדרך כלל כשמשטרה פונה, אנחנו מתגייסים ומסייעים, זה לא נוהל. עכשיו, במקרים של תאונות דרכים, אז אני אומרת, העובדים מגיעים, מי שמודיע זה לא אנחנו, זה קצין משטרה שהוא מודיע לנו, מתלווים עובדים. הוא מודיע, העובדים שלנו נמצאים שם גם כדי לתת תמיכה, ואחר כך הם עושים הפניה, יש פעולות שאנחנו עושים בהמשך של סיוע, יש איזשהו מענק שמקבלים, אפשרות להפנות לטיפול וכו', אבל זה כבר נעשה למחרת. אבל הסיפור של הבשורה מרה הוא באמת על רקע של תאונות דרכים, הוא לא מעט, זאת אומרת, שפה יש לנו, וגם הרבה באזור מזרח העיר. אני אגיד, יעל התייחסה קודם לסיפור של דרי רחוב. הרבה מאוד מהפניות במהלך הכוונות הם סביב הנושא של דרי רחוב. הרבה פעמים, בדרך כלל, לא הם אלה שפונים, בדרך כלל מי שפונה זה כל מיני עוברי אורח. עכשיו, זה יכול להיות עובר אורח שנסע ברכבת, ראה מישהו, מתקשר ל106, עד שהכונן שלנו הגיע, כבר הדר רחוב לא נמצא שם, או שהדר רחוב לא רוצה להתפנות.

רותי שפירא – או שהוא מתיישב לו בחדר המדרגות.

מירה בן שאנן:

בסדר, אני אומרת, זה יכול להיות מצב כזה. נגיד שליליאנה וצוותה מכירים, אני חושבת את כל דרי הרחוב בעיר, והרבה פעמים, ולכן באמת הייתי מתייעצת עם ליליאנה כדי להגיד האם צריך לצאת, או שכבר נעשתה בדיקה. עכשיו נגיד גם פה, כשאנחנו יודעים שהולך להיות מזג אוויר סוער, אנחנו לא מחכים לכוננות. עושים סיורים מקדימים כדי לדאוג שדרי הרחוב שרוצים, אנחנו נפנה אותם לשלטר או לקורות גג אחרות. אבל הסיפור של דרי הרחוב הוא בהחלט מאוד פעיל במערך הכוננות. אז אני אומרת, זה הדברים העיקריים שהם בהקשר של, שאנחנו בהם מתערבים. אם יש עוד שאלות על סיפור של המקרי חירום האישיים, אז אני אתייחס, ואם לא, נעבור למכלול האוכלוסייה.

יהודה פרוידינגר:

קצת על המלחמה.

מירה בן שאנן:

נכון, סליחה.

יעל גבאי:

תיכף על המלחמה.

מירה בן שאנן:

אז אולי רגע ניתן, סליחה, לרותי שפירא רגע לתת את נקודת המבט שלה כמנהלת,

יהודה פרוידינגר:

לא הצפון.

מירה בן שאנן:

לא, כמנהלת כוננית דווקא.

יעל גבאי:

היא גם מנהלת אזור צפון.

מירה בן שאנן:

איך זה נראה מהמבט שלה, ואחר כך נועה ככונן על, על דוגמה של מה מגיע להתייעצות עם כונן על. אז רותי, בבקשה.

רותי שפירא:

טוב, אז נעים מאוד, אני רותי שפירא, אני מנהלת, ביום יום מנהלת את אזור צפון. אני יכולה להגיד בצנעה שאני בעצם נמצאת כבר 30 שנה במערך הכוננות, כאילו 15 שנה כעובדת, 15 שנה כמנהלת, אז יש לי קצת הסתכלות. אני אגיד ככה, אנקדוטה מצחיקה, כשספרתי לבעלי שהולך להיות הרצאה, אז הוא אמר צריך להזמין גם את הבעלים, כי בסוף מי שמתעורר בלילה, מי שמעירים אותו בלילה, הטלפון מצלצל בלילה, אז הוא זה שגם מתעורר. אז ככה באמת אני אגיד שאני רואה בעשייה בכוננות גם אתגר גדול וגם שליחות גדולה. אני יכולה להגיד שבמשך השנים האלה שאני עוסקת בכונניות וחיה אותן, רואה אותן, חושבת, אנחנו רואים באמת שאנחנו מצילים, מצילים חיים. זאת אומרת, צריך להגיד את זה, זה נשמע ככה לא ברור מאליו, אבל אני יכולה לתת, כשחשבתי רגע על כמה מילים, מה אומרים פה ככה בחמש דקות על ביצוע כונניות בעיר ירושלים, בפסיפס הירושלמי, במגוון של כל הנושאים שאנחנו, האוכלוסיות שאנחנו עוסקים בהם, ובחלוקה בין חרדים, ערבים, זה, אז ככה נזכרתי בדוגמה אחת שהיא באמת הייתה באמת הצלת חיים, ומי שזוכר, הייתה לפני הרבה שנים את הפרשייה שקראו לה פרשיית ילדי אליאור חן. זו הייתה פרשייה של משפחה שהכניסה לתוך, זוג הורים, שהכניס לתוך הבית, היו להם שבעה ילדים, הם הכניסו לתוך הבית שלהם סוג של אנשים שהם קראו לעצמם רבנים, ובעצם אותם אנשים התעללו התעללות קשה ביותר, התעללות שכללה,

יהודה פרוידינגר:

צריבה.

רותי שפירא:

הכנסת ילדים לתוך מזוודות, ליקוק צואה, דברים באמת מאוד מאוד מזעזעים. ובעצם במסגרת, זו הייתה משפחה שהייתה מטופלת וכו', אבל במסגרת אחת הכונניות, המשפחה הזאתי היא גם עברה משכונה לשכונה, והיה קושי לאתר אותה. ובמסגרת אחת הכונניות קיבלו פניה ששמעו ילדים צורחים, צרחות בלילה, ואז הגיעו עם המשטרה וכונן שלנו, ובעצם הצילו שם ילד שממש היה בסכנת חנק, זאת אומרת שאם לא היינו מגיעים, לצערנו הרב הגיעו כבר שילד אחד כבר היה לצערנו היום צמח כבר שנים מהסיפור הזה, ואת הילד הנוסף של המשפחה, באמת הכונן, שבתושייה כאילו מאוד מאוד אינסטינקטיבית הרים שמיכה וגילה שמתחת יש שם הילד שניסו לחנוק אותו. אז נזכרתי בסיפור הזה כשאני אומרת, אנחנו מפעילים מערך מאוד מאוד גדול, ונכון שלפעמים יש גם פניות שהן סוג של אנשים שקצת יותר פונים על עזרה נפשית, על דברים שהם כביכול נראים קטנים, אבל כשאתה מסתכל על המכלול, ואתה אומר, בסוף כן, עובד סוציאלי יוצא לכוננות, הוא מציל חיים. ויש לי פה, עשיתי רשימה ממש, שפעם שווה לשמוע את הסיפורים האלה, כי באמת יש עוד, יש עוד סיפורים כאלה, ילד שהגיע ממש, הגיע אלינו בהזנחה מטורפת וממש כאילו רופא אמר שאם היו מגיעים שנייה אחרי זה, הילד כבר לא היה. אני אגיד ש, צריך להגיד שבאמת, מירה ויעל הזכירו את זה, בירושלים, זה לא, כאילו אני מכירה, חברות שלי עובדות במועצות מקומיות כאלה ואחרות, זה אוכלוסייה, יש כך וכך תושבים, בסדר, הם יוצאים למקרה אחת לירושלים. הכוננות זה עבודה. זה

עבודה, זה עובד, אני זוכרת את עצמי, כאמא לילדים קטנים, בשעה שלוש וחצי מגיעה הביתה ויוצאת למקרה ומתחילה לעבוד, ויכולה לחזור הביתה באחת עשרה בלילה, כי ישבתי עם נערה בבית חולים קטנים איתנים, וזה שעות על גבי שעות התלבטויות, כן יאשפזו אותה, לא יאשפזו אותה, וכאילו באמת עבודה, זה עבודה לכל דבר. אני חושבת שאת זה צריך לקחת בחשבון כשמדברים על שחיקה של עובדים סוציאליים, על מצבים באמת, מצבי דחק שבאמת עובד סיים יום עבודה ומתחיל, מתחיל יום עבודה, כי זה העיר ירושלים. נגיד ככה עוד משפט אחד כמנהל כונן, באמת גם החלק הזה שאנחנו גם מתייחסים למזרח ירושלים,

יהודה פרוידניגר:

כמה כוננים יש?

מירה בן שאנן:

בכל משמרת, במשמרת ערב יש ארבעה כוננים במערב העיר, שניים במזרח העיר. משמרת לילה, שניים מערב, שניים מזרח.

אדיר שוורץ:

מה עושים כשהכונן באמת תפוס, ויש עוד מקרה ועוד מקרה, כמו שאני מניח שיש?

יהודה פרוידניגר:

המנהל יוצא.

רותי שפירא:

גם לפעמים המנהל תורן, בעצמו מתעסק, הרבה פעמים הוא כאילו מספיק, פותר בעיות נקודתיות, עושה כאילו זה. ולפעמים גם יוצא מצב שעובד יצא למקרה, חזר הביתה, ואנחנו מוציאים אותו, מוציאים אותו לעוד מקרה.

מירה בן שאנן:

כל הזמן תיעדוף.

רותי שפירא:

וכל הזמן תיעדוף, בדיוק.

מירה בן שאנן:

ופה יש את, זה באמת מצב טוב. עד לפני שלוש, ארבע שנים היו שני כוננים במערב העיר, כונן אחד במזרח העיר.

רותי שפירא:

אני חושבת שזה ממש, אני רוצה להגיד על זה משהו שחשוב לי להגיד, כי באמת כמי שמסתכלת על זה קצת כאילו פר היסטוריה. כשהתחלתי את הכוננות, אז בעצם הייתי כאילו סוג של לבד, זאת אומרת בתור עובד הייתי לבד. היה איזשהו מנהל הזה שכאילו יכולת לפנות אליו, אבל זה באמת היום, המערך הוא באמת מערך מיומן, באמת עובדות כאילו, כשיעל, מירה נכנסו לזה, באמת הדבר הזה עבר ומהפך, עובד לא אמור להרגיש לבד. זאת אומרת, ממש, קודם כל יש לו את המנהל הכונן, וגם לי כמנהל כונן, מנהל התורן, יש לי את ההתייעצויות עם האחראי תחומים, ואז גם כן אתה לא מרגיש לבד. אבל צריך להגיד שזה כן לדעת לקבל החלטות בזמן נתון. זה לא עכשיו יושבים צוות שלם של עובדים סוציאליים שעושים וועדה וחושבים, להוציא את הילד, לא להוציא את הילד. זה כאן, עכשיו אתה צריך לקבל החלטה, האם להוציא את הילד בשעה 12 בלילה עכשיו, כי הוא נמצא באיזשהו מצב, האם זה כדאי, האם זה סוג של, זה לא ייצור טראומה נוספת, האם אפשר לחכות לבוקר, לא לחכות לבוקר.

אריה גולן:

אתם מוסמכים להוציא צווים, כאילו.

יעל גבאי:

כן.

רותי שפירא:

כן, בטח. בוודאי. אנחנו הולכים לבתי משפט, אז נועה תרחיב. אני אגיד שוב, כמו שאני אומרת, היעדר גדול, שליחות גדולה, ובסוף מרגישים כמו חלק מהעשייה בירושלים.

נועה סטולמן:

טוב, אז אני נועה סטולמן, מתחום של תושבים ותיקים, אני רק 26 שנה, מרגישה צוציקית. ואני אגיד שזה באמת תורה מקצועית לעבוד בחירום. זה לא כמו לעבוד בשגרה, גם עם מקרים מאוד מורכבים, זה אחרת לעבוד בלילות ובערבי חג ובערבי שבתות. זה פשוט מערכות, מערכים אחרים שערים בלילה, וצריך לדעת וללמוד, ולכן כונני על, אני רואה את זה כסוג של מומחים. אם נשווה את זה לנושא של רפואה, אז אני חושבת שבאמת יש רופאים מאוד מאוד טובים, שהם רופאי משפחה, אבל לפעמים אין ברירה, וצריך לפנות לרופא מומחה כי הוא חייב להכיר את התופעה המאוד מאוד ספציפית, מאפיינים מאוד ייחודיים, חוקים מאוד ספציפיים. אתה שאלת לגבי הפעלת החוק, אז הבדלים גדולים בין הפעלת חוקים אצל ילדים לבין הפעלת חוקים אצל מבוגרים, זה חוקים שונים, וצריך להתמצא ממש בסעיפים. אגב, אני אגיד שקוריוז, שבעקבות מספר פניות שהיו לנו של חוקים, גם המשטרה עשתה נוהל חדש שלהם, כי הם הבינו שהנהלים שלהם לא מספיק מעודכנים כדי לעזור

לנו, הכוננים, לפי חוק חוסים, זה איזושהו חוק. זאת אומרת, כי זה כל הזמן מציאויות מיוחדות שלא קורות בשגרה. ואפילו מד"א, שאנחנו מזמינים בתחום של תושבים עתיקים לא מעט, עשו איתנו איזושהו מפגש כדי שמראש, אם אנחנו נגיד להם איזושהי אבחנה מסוימת, אז הם יודעים אם לשלוח אמבולנס לבן או אמבולנס רגיל. יש הבדלים מאוד מאוד גדולים, כי לא לכל האמבולנסים יש אותה סמכות, וזה דברים, אז אני אומרת, לכן אני אומרת שזה סוג של תורה, וכמובן המומחיות הזאת בכל הכונני על. אני פשוט בתחום של תושבים ותיקים, זה אומר שיש ידע ספציפי, זה אומר שידע, שיש מידע לגבי שירותים ספציפיים לכל אוכלוסייה. המחלקות של הבוקר מכירות הרבה מאוד שירותים שלפעמים הם בתוך השכונה שלהם, אבל בלילה, כשמגיע מקרה שיכול להיות מפסגת זאב, זה יכול להיות ממזרח העיר, זה יכול להיות מכל שכונה שהיא, נורא נורא משמעותי להכיר את השירותים ברמת על. והדבר השלישי, אני חושבת שקשור לכונני על, זה החיבורים והקשרים. לא יעזור כלום, צריך להכיר את הקודקודים בהרבה מאוד שירותים שונים, כי אין אפשרות להגיע לאנשים הרגילים שעובדים ביום יום, אלא לקודקודים, ועם הזמן באמת נוצרים קשרים,

יהודה פרוידינגר:

איזה סוגים,

אריה גולן:

את מדברת על הקודקודים בשכונות?

יעל גבאי:

לא.

מירה בן שאנן:

לא, לא.

נועה סטולמן:

זה יכול להיות, זה יכול להיות, למשל, בלשכת הבריאות. בלשכת הבריאות אין להן דבר כזה חירום. אין להן דבר כזה חירום. כשאני מקבלת מקרה שקשיש שצריך להוציא אותו בדחיפות למחלקת תשושי נפש כי הוא דמנטי, והוא יצא, הלך לאיבוד, ואין לו מערכת תמיכה, מצאו אותו במצב מאוד קשה, אבל לא מתאים לו להיות בבית חולים, כי אדם עם דמנציה, שאין לו מי שילווה אותו לבית חולים, המצב שלו שמה ילך ויתדרדר, והוא יברח. אז צריכה להכניס אותו למחלקה מאוד מסוימת, זה במקרים מאוד מאוד מיוחדים. אתה צריך קשרים עם מישהו בלשכת הבריאות, שיאות בשעה, בערב שיש, לעשות את כל מה שצריך כדי למצוא מחלקת, מחלקה לתשושי. אז הנושא של החיבורים מאוד מאוד משמעותי. במקרה שנראה לי מאוד מורכב, אז אני מתקשרת מראש לאחראי המחוזי במד"א, כי ברור לי שהאמבולנס לא יסכים לפנות את הקשיש בלי צו, אז כותבים בצב

אישור מיוחד שמד"א יוכלו לפנות את האדם עם אמצעים הרגעתיים, כי רק ככה אפשר. אז אני אומרת, הסיפור של הכונן לילה אני חושבת זה גם הידע, אבל גם הרבה חיבורים שיש, שאי אפשר לצפות.

יהודה פרוידינגר:

שופטים קל להשיג בלילה?

נועה סטולמן:

יש כונן של בתי המשפט, שגם זה עברנו אם זה משוכה, וסוף סוף קיבלנו מספר טלפון יותר ישיר, כי יש גבול כמה אפשר לעבור, אז יש כונן על, הוא מקבל את המידע, פונה לשופט, ואז השופט מחליט האם לקבל אותנו בלשכה שלו בשעות לא שעות.

יהודה פרוידינגר:

בחליפה או בפיג'מה?

נועה סטולמן:

האם בפיג'מה, האם דרך, פעם זה היה פקס, היום זה כבר מייל, זאת אומרת כל האפשרויות. אני אגיד שאנחנו משתדלים בחירום להמעיט ב, לעשות פעולות מאוד מאוד דרסטיות, אם אפשר לחכות איתן יום למחרת, בגלל שיש משהו ברצף הטיפול שאם האדם מוכר במחלקה לשירותים חברתיים, פתאום נהיה במשבר, לעשות מה שאפשר במהלך הכוננות כדי שהוא לא יהיה בסיכון, אבל להחזיר אחר כך בטיפול למחלקה, זה פשוט יותר נכון ומקצועי. אני אגיד שיש גם כונני על, וגם כל אחד בתחמו אחראי לכתוב תדריכים, כדי שכמה שיותר כוננים יהיה להם מידע מקוון, מעודכן, וזה מאוד מאוד משמעותי, אז אחת לכמה זמן אנחנו מעדכנים את התדריכים. זמינות מאוד גבוהה. אני אגיד שאני כוננית על יחידה בתחום תושבים ותיקים כל השנה, כל הזמן, זה באמת משמעותי. אני מסכימה איתך, זה משפחתי לגמרי, כולל בין דורי. ואז זה באמת, אני עוד מעט מתקדמת לדוגמה שמסכמת, אבל אני אגיד שבאמת מדובר הרבה פעמים על תושבים ותיקים עיריית בלי מערכת תמיכה. אז אם פתאום אדם נכנס למשבר, אין לנו בני משפחה שאנחנו יכולים להיעזר בהם, אז אין ברירה, אנחנו ממש לוקחים את האחריות על עצמנו, זה יכול להיות אנשים שלא ראו אותה ולא פותחים את הדלת, אנשים שאין להם אוכל, אתה נכנס, אין אוכל בבית, ולא ידענו עליהם מראש, אנשים שלא מוכנים להתפנות לבית חולים, והמצב הרפואי שלנו קשה מאוד וצריך להחליט מה עושים. יש לנו קשרים טובים עם קופות החולים, אני אגיד שבמזרח העיר הרבה יותר קשה, במערב העיר הרבה יותר טוב מבחינת שיתוף הפעולה של קופות החולים. דרי רחוב, מתברר שהם מזדקנים גם כן, אז היום יש גם דרי רחוב ותיקים, אז ליליאנה ואני ביחד בשותף לחשוב מה עושים, כי לא, המענים של דרי רחוב צעירים לאו דווקא מתאימים למבוגרים, אז כל הזמן זה סוג של התאמה וקורת גג של אנשים שלמשל יוצאים מבית חולים ולא יכולים לחזור הביתה, כי הם יצאו עצמאים

וחזרו סיעודיים או חזרו נזקקים, אז כל הזמן הנושא של ההתאמה של השירותים. התיעוד מאוד מאוד חשוב, אני אגיד שזה גם עבודה. כוונתי שעשו עבודה בכוונות, צריכים אחר כך לתעד במערכת את כל מה שהם עשו, בצורה שאחר כך המחלקה יכולה להמשיך את הטיפול. זה גם עבודה בהעברת ככה שרביט בצורה נכונה. כנ"ל גם המחלקות, אם יש להם מקרה שהם חושבים שאולי עלול לצוץ כחרוס, או הם צריכים להודיע למערך החירום, אז זה באמת קשרים עם המון המון גורמים. והדוגמה הקטנה שאני רוצה להציג זה דווקא מפסח, כי יש דוגמאות כל הזמן, שהתקשרו מאיזשהו דיור של משרד השיכון, אבל שפועל כיחידות נפרדות, זאת אומרת, אין שמה כמו בית אבות, מעטפת רפואית וכו', התקשרו ואמרו שמהו קרה לקשישה ערירית לגמרי, אין לה לא בן דוד, לא אחייך, ערירית לגמרי, עולה מרוסיה, והיא משהו קרה לה, הם שלחו אותה כמה ימים בפני כן לבית חולים, הרגישו שהיא מבולבלת מאוד, חזרה מבית חולים ממש יומיים לפני החג, וחשבו שבסדר, חזרה מבית חולים, שחררו אותה, פתאום רואים אותה יוצאת, לבושה חלקית מהבית, חוזרת, מחזיקה מברשת שיניים, לא יודעת מה לעשות איתה. הם הבינו שככה, ממש במצב לא טוב. העובד הסוציאלי עוד הספיק, שמכיר אותה, לקבוע לה תור דחוף לגריאטור, לפני החג יצא האבחון הגריאטרי, חמור מאוד. עכשיו, לכוון, לנו בכוונות, אפשרויות במקרה כזה, או להוציא אותה למחלקת תשושי נפש, שאני אגיד מאוד מאוד לא פשוטה, במיוחד לאנשים שאין להם משפחה, ולאישה הזאת אין משפחה. זה אומר לפעמים, עכשיו, היא אין לה אלצהיימר רגיל, יש לה אירוע מוחי, זאת אומרת יכול להיות שהיא תחזור לעצמה עוד מעט, אז להכניס אישה כזאת למחלקת תשושי נפש, זה די לחרוץ את גורלה. אז האופציה השניה הייתה לנו לנסות בפסח שיהיה מספיק מטפלות, שיעקבו אחר מצבה, ונחכה עד יום אחרי פסח, ואז כמובן ימונה אפוטרופוס וכל מה שצריך. זה דברים שהמחלקה לא יכולה לעשות לפני זה, כי היא לא הייתה ככה, היא עברה אירוע מוחי. ובאמת, בזכות חיבור שיש למשרד הרווחה עם ביטוח לאומי במצבים כאלה, ביטוח לאומי באופן אדיר, אם אני אזכיר לכם, לא היה ביטוח לאומי שלושה ימים לפני החג, כי היה סגור, הביאו לה בזכות ההערכה הגריאטרית את המקסימום של השעות, מרוב שהמצב שלה היה חמור. חברת הסיעוד לקחה מספר מטפלות שהתחלקו ביניהם כדי להגיע לעזור לה, ובמקביל קופת חולים נתנה טופס תפקודי, היה לנו, זה כדי שאם זה לא ילך, נפנה אותה ללשכת הבריאות דרך הקשרים שיש לנו, כי בלשכת הבריאות אין חיבור. זה הלך בסדר, הם הצליחו לשמור אותה, שאפו לחברת הסיעוד, ששוב, גם זה דרך חיבורים שיכולנו לעשות מהיכרות שיש לנו מלפני כן. אז הצלחנו איכשהו לייצר. וכמובן, המקרה ממשיך, אבל לא בחירום. אז זאת דוגמה שאני חושבת נותנת הסבר למה זה להיכנס, ואחר כך לצאת להמשך טיפול. אז זה בגדול.

מירה בן שאנן:

אולי אני ככה אכנס בתוך הדברים שאמרו רותי ונועה, תודה, אני אדגיש כמה דברים. אחד, זה הסיפור של הקשר, שצריך לעשות אותו בשגרה עם כל הגורמים הרלוונטיים כדי לדייק את הדברים עם המשטרה, עם משרד הבריאות, עם לשכת הבריאות, עם כל הגורמים האלה, מד"א, זאת אומרת, לבנות את הקשרים האלה כדי שגם בשעת חרום נוכל להפעיל אותם. הדבר השני שנועה התייחסה

אליו הוא כל הסיפור של הנהלים. זאת אומרת, כל הסיפור של ההכשרות וההשתלמויות לעובדים, וכל החומרים נמצאים בתוך, באופן מקוון ונגיש, כדי שעובדים ידעו מה הנוהל, שצריך להוציא קשיש עכשיו לנופשו, איזה פעולות צריך לעשות, שיהיה להם זמין את הטופס הערכת מסוכנות. זאת אומרת, באמת, אז הדברים האלה נעשים גם באמצעות, גם באמצעים מקוונים, אבל גם באמצעות הכשרות וההשתלמויות. ואני אגיד שהדבר הנוסף זה אחרי. זאת אומרת, אחרי ההתערבות קשה, איך אנחנו, איזה מענה, מעטף, אנחנו נותנים לעובדים, כי זה לא פשוט, זה לא פשוט להוציא בשורה מרה, זה לא פשוט לצאת לבית שהיה שם רצח, וכשעובדת נכנסת, עדיין הגופה על הרצפה, או האישה מלאה, כל הבגדים שלה מלאים דם כי ניתז עליה דם. הכול סיפורים, אני לא,

אריה גולן:

הן מקבלות תמיכה, עובדות סוציאליות?

מירה בן שאנן:

אז אני אומרת, זה הדבר, שחלק מהעבודה זה איך אנחנו באמת מייצרים נוהל עבודה שבו המנהל הכונן, שיהיה חלק מתפקידו לוודא שעובד שיצא, חזר, לדבר איתו, לראות איך הוא מרגיש. לעדכן למחרת את המנהל שלו ולהגיד לו, תדע שהעובד היה לו אירוע קשה הלילה, תהיה ער לזה. יש עובדים שבמקרים מסוימים שהפננו לטיפול כי חוו אירוע מאוד מאוד קשה. לעשות מפגשי עיבוד לעובדים. אז אני אומרת, זה חלק מהסיפור של הלפני ותוך כדי ואחרי, גם בהיבט של העובדים, כי באמת החשיפה, ובסוף כמה שהמערך הוא מערך, בסוף אתה לבד. זה, יש משהו בלפעול בשעות האלה שהוא קשה, כי זה לא.

אריה גולן:

אני רוצה לשאול שאלה. דיברה קודם רותי שפירא, הייתה מחלקת, מנהלת מחלקת בצפון, נכון?

מירה בן שאנן:

כן.

אריה גולן:

שזו לשכה מאוד גדולה, לפי מה שאני יודע. ובעצם היא צריכה להחזיק איזו לשכה בצפון, לשכה כל כך גדולה וצריכה להיות גם כוננית. חבל, למה, אני מפחד מפגיעה, כאילו, שזו אישה כזאת בכירה, שצריכה להחזיק לשכה שאני יודע שהיא עמוסה ומלאה, שהיא תובענית, והיא צריכה להיות גם כוננית לילה, אז אולי כדי להכשיר משהו שקצת יותר,

רותי שפירא:

אולי אני אענה על זה. קודם כל, אני מאוד מאמינה את זה שהמפקד צריך לא רק לשלוח את החיילים בשדה הקרב, אבל גם שהוא צריך,

אריה גולן:

לא, זה בסדר, אני אומר לך.

רותי שפירא:

זה דבר ראשון. ודבר שני, גם נגיד את זה, אפשר להגיד את זה שהכוננות היא כן בתוספת תשלום, אז,

מירה בן שאנן:

אבל רגע, אני אגיד, כל מי שעושה כוננות,

אריה גולן:

כן.

מירה בן שאנן:

גם העובדים וגם המנהלים, הם אנשים שעובדים ביום יום.

אריה גולן:

כן.

מירה בן שאנן:

רותי התייחסה לזה, ועובדים קשה. עו"ס לחוק נוער שטיפל כל היום.

רותי שפירא:

כולם עובדים כל היום, בדיוק.

מירה בן שאנן:

כולם עובדים כל היום.

אריה גולן:

לא, אני אומר, אני יודע שלשכת צפון היא לשכה עמוסה.

מירה בן שאנן:

גם לשכת מערב היא לשכה עמוסה, וגם לשכת מזרח היא לשכה עמוסה. בלי להוריד מהעבודה, כמו שאמרת, אני אומרת בסוף, בסוף,

אריה גולן:

לא כדאי להכשיר מישוהו נוסף?

מירה בן שאנן:

אין. זה כח האדם שיש.

רותי שפירא:

זה כח האדם שיש. אי אפשר להביא כח אדם מבחוץ שיעשה את הדבר הזה, כל,

אריה גולן:

צריך לתפקד מחר.

רותי שפירא:

בסדר.

מירה בן שאנן:

בסדר.

רותי שפירא:

אבל זה הסיפור.

מירה בן שאנן:

אבל זה נכון לגבי כולם. זאת אומרת, בסוף מי שעושה את הכוננות,

רותי שפירא:

בסוף גם המנהל של לשכת רמת שלמה ונווה יעקב, ופסגת זאב, אני מדברת על כל הלשכות, גם הם עושים את זה, וגם העובדים שלהם עושים את זה. כאילו, זה מה שנקרא, זו השרשרת היומיומית שעושה את זה.

יעל גבאי:

וגם אנחנו, ההנהלה הכי בכירה של אגף, אנחנו גם, מירה גם כאן כל הזמן זמינה,

רותי שפירא:

מגבה.

יעל גבאי:

מגבה. אני גם כן, מירב כמובן. אנחנו, זה, זה המציאות של החיים שלנו.

מירה בן שאנן :

טוב.

יעל גבאי :

אז טוב, זה ציר אחד. אנחנו נעבור עכשיו הישר לציר הבא, שזה הציר של מכלול אוכלוסייה, שפה גם הזמנו את החברים היקרים שלנו להציג פה וגם פה, גם את שלמה. אנחנו מדברים פה באמת על איך, שאלתם איך אנחנו עובדים במלחמה, איך אנחנו עובדים בכל ה, באירועים הגדולים האלה. אז זה למעשה העולם של מכלול אוכלוסייה. זה, עוד פעם, זה אותם עובדים שעושים גם וגם, ונושאים את המענה על כל הציר של החירום. אז בבקשה, מירה.

מירה בן שאנן :

תודה.

אדיר שוורץ :

מעולה. רק אני אציין לפרוטוקול שהצטרף אלינו סגן ראש העיר, אריה קינג, ואני מבקש, ד – הרב.

אדיר שוורץ :

הרב הגדול. אני אבקש שנסיים בחמש ורבע לכל המאוחר. קדימה.

מירה בן שאנן :

טוב. אז בעצם מכלול אוכלוסייה נותן מענה לאירועי חירום גדולים, שהוא באמת היד השנייה של החירום, והוא מתבסס בראש ובראשונה על העובדים ממערך הכוננות, אבל על כלל העובדים באגף, שמגויסים כמובן בכל אירוע. אז חלק מהאירועים פה, התנסינו בהם. מלחמה, מגפות, אירועים מסוכנים, אירוע של חומרים מסוכנים או אסונות המוניים, וחלילה גם אסונות טבע. אנחנו בעצם פועלים כחלק, אנחנו מכלול אוכלוסייה, אנחנו פועלים כחלק מהמכלולים השונים בעיריית ירושלים, ואנחנו המכלול היחיד שהוא כולל את שני המנהלים, גם את מנהל קהילה וגם את מנהל תרבות וחברה, ושוב, יש פה את החברים שלנו, השותפים המלאים שלנו לאירוע. ולכל אחד מאיתנו יש תפקיד בשעת חירום. אנחנו, כאגף הרווחה, נקראים תא הרווחה, אבל במכלול אוכלוסייה יש לנו גם את תא קליטה, שהוא מראשות הקליטה, את תא בריאות שקשור לשירות בריאות הציבור, ואת שני התאים של המנהלים הקהילתיים, שקורין עוד מעט תרחיב. את רוצה להגיד כמה מילים?

קורין אברמוביץ :

תסיימי ואז אני.

מירה בן שאנן:

סבבה. את רוצה לעבור?

יעל גבאי:

כן. זה כבר,

יהודה פרוידינגר:

תסבירי את המונחים, מה זה תא, מה זה תא, מה זה,

מירה בן שאנן:

תא זה בעצם, תודה, זה כבר, אוקיי. יש לנו בעצם תא, הוא אחראי על ה, יש לו אחריות מקצועית לתת את המענים השונים בתחום שלו. בכל תחום הבריאות, למשל תא בריאות, הוא אחראי להיות בקשר עם משרד הבריאות שמנחה אותו מבחינה מקצועית. הוא עובד מול החמל של משרד הבריאות. ותחת תא בריאות אנחנו עובדים עם קופות החולים, אנחנו עובדים עם,

יהודה פרוידינגר:

אז למה זה רק במלחמה, חומס? אני מתאר שיש קשרים במשרד הבריאות ו,

מירה בן שאנן:

קשרים יש בשוטף כל הזמן, זה בשגרה. הקשרים שאנחנו מתבססים עליהם בחירום,

יהודה פרוידינגר:

עכשיו חס וחלילה נפל טיל על בניין, זהו, יש עכשיו 40 משפחות בלי דירות, בלי כלום. כל הגופים האלה מגיעים לשטח, פותחים שמה חמל בשטח, עם תא בריאות, תא הקהילה, תא זה, תא זה, תא זה, תא זה, תא זה?

שלמה איטח:

אז אני ברשותכם אני אסביר כמה מילים את צורת ההפעלה בחירום, היא שונה מאשר בשגרה.

ד – מי כבודו?

שלמה איטח:

שלמה מאגף חירום בטחון, כלל האוכלוסייה, מנהל את תא פס"ח. בגדול,

מירה בן שאנן:

פס"ח, פינוי, סעד, חלל.

יהודה פרוידינגר:

את זה אני יודע.

שלמה איטח:

בגדול, המטה חירום העירוני, בשעת חירום הוא פועל במתכונת של מכלולים, מכלולי העבודה, שכוללים, בעיקרון הם מקבילים למנהלים העירוניים, וכוללים גם מכלולים של גורמים חיצוניים כמו יקלה, פיקוד העורף, כמו המשטרה וכן הלאה, כשהמטרה שכל הגורמים האלה יפעלו על מנת לתת מענה לאירוע חירום, כאשר הטיפול באירוע חירום הוא מותאם לטול ההפעלה של הגורמים הרלוונטיים, קרי פיקוד העורף, כשאנחנו מדברים על כיבוי אש, אז זה כיבוי אש וכן הלאה. מה שזה אומר זה שברגע שיש אירוע, לצורך העניין שרלוונטי לימים האלה, של אתר ההרס של נפילת טיל, אנחנו מפעילים מערך שדומה בכל הארץ, דרך אגב, לפי טול שהגדיר פיקוד העורף, שבו מגיעים צוותי חירום לאתר ההרס, מבודדים את הזירה. יש צוותים שהתפקיד שלהם לעסוק בטיפול בהצלת חיים ובחילוץ של אנשים מתוך זירת ההרס, ויש את הגורמים שזה בעיקר אנחנו, מכלול האוכלוסייה, שהתפקיד שלהם לטפל באוכלוסייה. פותחים מתקן בסמוך לאתר לזירת ההרס, שנקרא מס"ר, מרכז סיוע ראשוני, שבו מתקבצים כוחות שלנו, של אגף הרווחה, גורמים של שיתוף ופיקוח עירוני, על מנת לשמור על הסדר, עובדי פס"ח אמורות לטפל בצד התפעולי של המתקן, גורמי מס רכוש, משטרת ישראל חוקרים, כי יש את ההיבט של דיווח על נעדרים, בטיפול בנושא של נעדרים. כלומר, יש תורה שלמה של הפעלת אותו מסר.

יהודה פרוידינגר:

מי האבא של האירוע?

שלמה איטח:

האבא של האירוע זה מכלול האוכלוסייה. מכלול האוכלוסייה הוא החייל הפעלת המסר.

יהודה פרוידינגר:

מי זה?

יעל גבאי:

גיל.

מירה בן שאנן:

גיל.

יהודה פרוידינגר:

גיל. הוא מפעיל את פיקוד העורף? לא.

מירה בן שאנן :

לא.

יהודה פרוידינגר :

הוא אומר למשטרה מה לעשות?

מירה בן שאנן :

לא, הוא לא אומר למשטרה.

יהודה פרוידינגר :

אז משהו צריך,

יעל גבאי :

זה עבודה בתיאום.

שלמה איטח :

בתיאום.

יעל גבאי :

בתיאום.

יהודה פרוידינגר :

מישהו בסוף צריך להיות בשטח, להגיד, רגע, עכשיו תפנו, המשטרה, תפנו לי פה את הדרך, כי זה צריך להגיע. מישהו צריך לנהל שם במקום את האירוע.

יעל גבאי :

זה חירום וביטחון שם.

מירה בן שאנן :

המשטרה היא אחראית על כל אירועי החירום.

יהודה פרוידינגר :

אוקיי.

מירה בן שאנן :

בגדול, בעיר. פיקוד העורף,

שלמה איטח:

כאילו, מי שמפקד על הפו"ש, על הפיקוד והשליטה, זה המשטרה באתר ההרס, כאשר יש בטול גם מצב של העברת מקל בין המשטרה לפיקוד העורף. כאשר פיקוד העורף מגיע, ויש לו גורמים שיכולים להתעסק עם החילוץ וההצלה, אז הם עושים העברת מקל. אנחנו חוברים לכוחות האלה ומבצעים את חלקנו בתיאום איתם. עכשיו, כמובן שלמס"ר יש מנהל מטעם רווחה, אבל הוא עובד בשיתוף פעולה עם המשטרה, הוא עובד בשיתוף פעולה עם המשטרה, בשיתוף פעולה עם פיקוד העורף, על מנת א', לטפל באוכלוסייה שחולצה מזירת ההרס ולפנות אותה או לבתי מלון או לקהילה, יש שתי סוגי פתרונות, או לפנות אותן לבתי מלון או לקהילה, ולאתר או לרכז מידע על נעדרים / נפגעים, על מנת, זו תפקיד של תא מודיעין אוכלוסייה, על מנת לסייע כמה שיותר מהר לזכות את הזירה. כלומר, כל הגורמים עובדים על מנת לרכז נתונים ומידע לגבי האוכלוסייה שהייתה אמורה להיות בזירה, מי אותר ויצא ופונה לבית מלון, מי אותר ויצא והתפנה לקהילה, לאימא, לאבא, לאח, לאחות וכן הלאה, ומי נפצע ופונה לבית חולים, ומי בגדר מנותק קשר / נעדר. כמובן שאם יש חללים, אז כל ה [לא ברור].

יהודה פרוידינגר:

מי, ילדים שאבא שלהם ואימא שלהם הלכו לבית חולים, ומי דואג לילדים הקטנים שיהיה להם מישח ש,

מירה בן שאנו:

גם. גם.

שלמה איטח:

גם, זה הכל.

יהודה פרוידינגר:

הכל.

שלמה איטח:

כל האופרציה הזאת מתנהלת במס"ר. אגב, זה פועל בכל הארץ, ואנחנו גם עושים תהליכי למידה, והיינו בבית שמש, והיינו במקומות נוספים על מנת להפיק לקחים וללמוד מתהליכי העבודה שהם ביצעו בזירות ההרס שלהם.

יהודה פרוידינגר:

ביצעו תרגיל,

שלמה איטח:

עשינו תרגיל במלחמה.

יעל גבאי:

עשינו תרגיל תוך כדי המלחמה, נסענו לבית שמש, ממש ללמידה איך זה עובד.

שלמה איטח:

עשינו תרגיל ביאמ"ה. ואגב, אנחנו עורכים אצלנו לתת מענה ליותר מזירה אחת במקביל, כי ראינו שיש פה עניין של,

יהודה פרוידינגר:

מה, זירות.

שלמה איטח:

כן, זה טיל שהוא מתפזר ויכול לייצר מספר זירות בו זמנית, אז לכן אנחנו עורכים גם לפתיחה של מספר אתרי מס"ר בו זמנית, ולתת מענה לכמה זירות במקביל.

יהודה פרוידינגר:

עכשיו, אני, גם לפי מה ששומעים ולפי מה שרואים, באמת כשיש את האירועי הטראומה האלה, בואו נגדיר את האירועים האלה, אירועי הטראומה, הטראומה, כולם נרתמים, כולם עובדים וכולם משתפשים, פחות או יותר העבודה נעשית טוב. העניין שבמצב מלחמה חלק גדול מהציפיות מהרווחה זה אוכלוסייה עם צרכים מיוחדים וקשישים שלא יכולים להגיע למקלטים. עכשיו, פיליפינית פחדה להישאר באזור שהוא מטווח וברחה מהמטפל, הלכה, לא יודע, לים המלח כי שם אין טילים. מי פה, איזה סוג מענה בכלל אנחנו יודעים לתת לכאלה אנשים שלא יודעים לרדת, שקשה להם לרדת למקלטים, שאין להם, המקלט לא נגיש כי הם עם כיסא גלגלים ויש בזה.

מירה בן שאנן:

אז אני אגיד רגע שבעצם, מכלול אוכלוסייה אמור לתת מענה לכל האוכלוסייה בחירום, ולא רק לאוכלוסייה, לאוכלוסיית הרווחה. אנחנו מגדירים כמה מעגלים, המעגל הראשון הוא מה שאנחנו קוראים לקוחות בחירום, זה מעגל מצומצם של אותם אנשים שאנחנו הכי מודאגים לגביהם. אותם קשישים בודדים, חסרי עורף משפחתי, שאף אחד לא זה, שאנחנו הכי מודאגים לגביהם. המעגל השני זה באמת כל אוכלוסיית הרווחה שיש שם בעלי צרכים מיוחדים, משפחות בסיכון וכו'. והמעגל השלישי זה המעגל של האוכלוסייה באופן כללי. אחד הדברים הראשונים שאנחנו עושים במצבים האלה, העובדים שלנו עושים שיחות טלפון כדי לברר, גם יזומות, אבל גם שיחות כדי לברר, אתם יודעים מה לעשות בחירום, יש לכם את התרופות שאתם צריכים, יש לכם, אתם יודעים לפנות,

יש לכם לאן ללכת. עכשיו, נגיד, לנו אין את כל המענים. זאת אומרת, אם אותה קשיש אומר לנו, לי אין מקלט בבית, או אני לא יכול לגשת,

יהודה פרוידינגר:

אין לכם מענה.

מירה בן שאנן:

אין לנו מענה. אני חייבת להגיד שזה אחד הדברים באמת מתסכלים. תכף נתאר אולי איזשהו מענה שניסינו לעשות איזשהו מענה לקשישים.

יהודה פרוידינגר:

אבל לא הנכה והעיוור.

מירה בן שאנן:

נכון, אבל נגיד שזה אחד הדברים שאנחנו לא יכולים להחזיק את הכל. אבל אחד הדברים שאנחנו בונים, אנחנו בונים במסגרת העבודה שלנו, ומערכי החירום הקהילתיים, למשל יש פרויקט שנקרא נאמני בניין.

יהודה פרוידינגר:

כן.

מירה בן שאנן:

מכיר את הפרויקט?

יהודה פרוידינגר:

כן.

מירה בן שאנן:

זאת אומרת זה הפרויקט שבו אנחנו אומרים לאנשים, עושים להם הכשרות לפני, מכינים הודעות בצורות כדי שב-28, 29 לפברואר נשלח להם את זה בוואטסאפ ואני אגיד להם חברים, שימו לב בתוך, לשכנים שלכם בתוך הבניין, תראו אם מישהו צריך משהו, צריך שיביאו תרופות, צריך איזושהי עזרה. ופה מערכי החירום הקהילתיים נכנסים, אז אולי פה אני אתן לקורין ככה להגיד.

יהודה פרוידינגר:

מה זה אומר, 2000 נאמני בניין?

מירה בן שאנן:

משהו כזה.

קורין אברמוביץ:

אני אגיד רגע באמת, זה לא קלישאה, באמת דברים שעובדים טוב בשוטף, בשגרה, אנחנו רואים אותם, רואים אותם עובדים היטב גם בחירום. למה אני אומרת את זה? בסוף, בשוטף, בשגרה, אנחנו עובדים יחד מכלול אוכלוסייה, מנהל תרבות ומנהל קהילה עובדים המון וברצף. מי שמכיר את המנהלים הקהילתיים יודע שבכל מנהל קהילתי יש מנהל לשכת רווחה שהוא חבר בדירקטוריון, בהנהלה שמה. זאת אומרת שסוגיות שעולות שמה בשוטף, של צרכים שעולים לאוכלוסיות רווחה ששמענו עליהם רבות עכשיו בדיון כאן, זה בא לידי ביטוי גם בשטח, גם בעבודה עם המנהל הקהילתי. הקשרים השוטפים, הקשר האישי הזה, זה לא קשר של ויטמין P או משהו כזה, זה באמת קשר שוטף של עזרה הדדית, של יכולת להרים טלפון בכל שעה, אם זה לצוות במנהל קהילה, אם זה לצוותים במנהלים הקהילתיים. ולהתייחס לבאמת, לתושב כזה או אחר ולהגיד רגע, יש לי פה איזשהו אתגר ואין לי מענה, אין כרגע את הבית אבות שפתוח או בית חולים מסוים שניתן, ואני רגע צריכה לראות איזושהי תמיכה או סיוע בקהילה שאפשר לפעול בה. אז אחד, באמת האתגרים, ואני שמה את זה, זה אתגר משמעותי, לייצר ולעבוד עם מתנדבים ופעילים, זה מדהים, כשהסוגיות הן סוגיות משמעותיות ועבודה היא עבודה שאתה מרגיש שזה שליחות וכו', ובאמת אתה רואה את האוכלוסייה נרתמת ונמצאת שם. אבל אחרי תקופה מסוימת שאתה נכנס לאיזושהי שגרה, וחוזרים לשגרה ואנחנו בשגרת חירום או שזה יותר מאתגר, כי ההתנדבות היא לא מאוד אטרקטיבית ואתה רוצה באמת את התושב או התושבת שיוכלו להתנדב ולסייע לאוכלוסייה כזו או אחרת או בלילה לקום ולסייע לתושב, צריך רגע מה שנקרא לעבוד מעבר ולסייע ולהיות בקשרים עם קהלים נוספים. אז הרבה אנחנו רואים בעבודה השותפת גם את העובדים הקהילתיים במינהלים הקהילתיים, גם את הקשר השותף בין לשכת הרווחה לעבודה של צוותים במינהלים הקהילתיים. תוכניות שאנחנו מפעילים, למשל, אני לא יודעת אם אתה מכיר, אבל כל התוכניות של מנכ"לים, מובילי קהילות בשכונות, זה בעצם לזהות את אותם המובילים, את אותם אנשי המפתח בכל שכונה ושכונה, ולעשות איתם את העבודה כדי להגיע לאוכלוסיות השונות.

יהודה פרוידינגר:

היה ניסיון בכל התקופה הזאת לגייס עוד מתנדבים?

קורין אברמוביץ:

בוודאי. בוודאי.

יהודה פרוידינגר:

דברים כאלה.

מירה בן שאנן :

לא רק בתקופה הזאת, אנחנו עושים את כל הזמן.

קורין אברמוביץ :

זה קורה כל הזמן בקבוצה הזאת. אבל זו הזדמנות, אתה צודק, שבעיתות משבר זו הזדמנות רגע,

יהודה פרוידינגר :

להכות בברזל בעודו חם.

קורין אברמוביץ :

בדיוק. אז חלק ממערך, דיברו פה על המכלול ועל מה קיים במכלול אוכלוסייה. אז קודם כל שתדעו ותבינו, בחירום, בפתיחת מערך החירום העירוני, אז יש נציג של מנהל תרבות ונציג של הרווחה יושבים יחד, ונציג של המנהלים הקהילתיים, כולם יושבים יחד, ישר נפתחת קבוצת וואטסאפ, בוואטסאפ כולם בקשר, כל סוגיה שעולה, זה יכולה להיות איזושהי סוגיה שמגיעה מ106, ואז אנחנו רגע פותחים ומפנים, אם זה רווחה אז ישירות לרווחה, אם זה קשור לקהילה למנהל קהילתי, להתגייסות של הקהילה בשכונה, אז זה עובר אלינו. אם זה אפילו שאלות, אתה יודע, פשוטות של רגע, למה העירייה החליטה לסגור את המקלטים, הגיעו פניות בנושא הזה, אז איך מדבררים את זה, למי,

יהודה פרוידינגר :

אני שואל, אם מתקשר,

קורין אברמוביץ :

רגע. אני רק אגיד עוד משפט אחד, זה שאת אותו מערך שקורה אצלנו גם במנהלים עצמם יש את אנשי המפתח, שכוללים את הנציג מהרווחה וכוללים את העובדים הקהילתיים ורכז הביטחון שהוא בעצם יש לו את הקשר עם אגף חירום וביטחון. אז בעצם יש מיני כזה של מערך חירום בשטח שעובד מול המכלול.

יהודה פרוידינגר :

אז זה השאלה שלי. אם נגיד דובר צה"ל מודיע שבלילה מסוים צפויה התקפת טילים. מתקשר יהודי מבוגרי 106, אומר, תשמע אין לי איך לרדת למקלט. הוא יגיד לו,

מירה בן שאנן :

אז הנה התשובה.

יהודה פרוידינגר :

שנייה. התשובה שהוא יקבל, סליחה, אנחנו משתתפים בצערך, תמצא משפחה תומכת, ואם אין לך, אין לנו לתת פתרון.

מירה בן שאנן:

לא, יש תשובה.

יהודה פרוידינגר:

או לחילופין הוא יודע מי רכז המתנדבים בשכונה וה106 יפנה לרכז המתנדבים בשכונה ויגיד לו תשמע, יש פה יהודי קשיש ברחוב רחמילביץ 162, תדע שהוא צריך שמישהו יתנדב וייקח אותו למקלט אם יהיה הלילה התקפה. יש?

מירה בן שאנן:

106,

יהודה פרוידינגר:

יש דבר כזה?

מירה בן שאנן:

106 לא ידע לפנות לרכז המתנדבים. 106 ידע לפנות לעובד הכונן, ועובד הכונן שהוא לא בהכרח מפסגת זאב, אבל הוא ידע באמצעות ייעוץ עם המנהל, לראות אם אפשר להפנות אותו. אבל זה לא תמיד פשוט, אבל חשוב לי פה, רגע, שיעל תיתן את הדוגמה על איזשהו מענה שניסינו להקים דווקא לטובת קשישים, זה משרד הרווחה שלא כל כך.

יעל גבאי:

אז רק אני אגיד, גם שאלת לגבי אנשים צרכים מיוחדים וגם לגבי אזרחים ותיקים. אז לגבי אנשים עם מגבלה, אז הנופשוניים היו פתוחים ואנחנו הגדלנו את מספר הלינות, משרד הרווחה תיקצב לנו יותר לינות, וכל מי שהיה מעוניין, המענה הזה היה פתוח עבורו. וכמובן זה הועבר למי שצריך, למשפחות וכדומה. ולגבי האזרחים הוותיקים, אז ורד עבדה מאוד מאוד קשה כדי לפתוח פה פרויקט שנקרא לילה בטוח. אנחנו פרסמנו את זה בכל, אני חושבת לא היה אמצעי שלא פרסמנו את זה, כאשר אנחנו לקחנו את מרכז היום בגילה והכשרנו אותו שם וקיבלנו מיטות.

יהודה פרוידינגר:

והגיעו פניות? לא היה.

יעל גבאי:

ורד, כמה פניות הגיעו?

יהודה פרוידניגר:

בודדים.

ורד ידלינבורגר:

ביום חמישי התקשרה מישהי שרוצה לבוא עם המטפלת, הייתה חולה, אז לא באה, ומעבר לה, כלום.

יהודה פרוידניגר:

כלום.

ורד ידלינבורגר:

כלום.

יהודה פרוידניגר:

וואו.

ורד ידלינבורגר:

וסגרנו את זה. אז כאילו אם היה מישהו שהיה צריך אז היה לנו להפנות.

יהודה פרוידניגר:

כן, כי אנשים לא רוצים לעבור לגור שמה.

ורד ידלינבורגר:

ברור. ברור.

[מדברים ביחד].

אריה גולן:

הפרויקט של בנק לאומי היה מלא עד אפס מקום.

יהודה פרוידניגר:

של מה?

אריה גולן:

הפרויקט של בנק לאומי.

יעל גבאי :

זה היה בית מלון.

אריה גולן :

אבל מי שהיה חשוב לו הבטחון,

יהודה פרוידנגר :

אפשר היה למצוא מתנדב שיורידו אותו.

יעל גבאי :

לא. לא.

אריה גולן :

במגזר אצלנו החרדי יש קופות שכונתיות שיש שמה גם כן אנשים שנמצאים בבניינים, שמגייסים כספים ויש שכונות, אני יודע שהקשר בין הקופות השכונתיות לרווחה ולמנהל הקהילתי הוא קשר חזק, ונעזרים, תומכים אחד בשני ובאמת מגיעים. יש שכונות שאני חושב שכדאי שיותר יחזקו, גם לשכות הרווחה המקומיות ויש שכונות שיהיה חשוב יותר לחזק את הקשר איתן, כי הם באמת נמצאים עמוק ברווחה.

רותי שפירא :

אפשר להגיד שכמנהלת אזור צפון אנחנו מאוד על הנושא, ארבעה מנהלים קהילתיים וקופות צדקה שכונתיות, אנחנו ממש בקשר קבוע.

אריה גולן :

אני לא, כן, כן.

קורין אברמוביץ :

זה לא סוד שבשכונות החרדיות וגם במזרח ירושלים, דווקא הערבות ההדדית, והיכולת של חלק מהמשפחות לסייע,

שלמה איטח :

אני רק אציין עוד נקודה חשובה שתכירו.

קורין אברמוביץ :

זה אתגר.

שלמה איטח:

במצב של חלילה נפילה ואתר הרס, אז אנשים קשישים או לקוחות רווחה, צרכים מיוחדים, משפחות כאלה של תושבים כאלה, הם מוגדרים במסלול אדום, הם מקבלים תיעדוף גם אצלנו כרשות וגם במשרדי הממשלה ונותני שירותים נוספים, הם מקבלים מענים משודרגים יותר, נקרא לזה ככה, יותר חדרים בבתי מלון, אפשרות לבחור מקום יותר מותאם עבורם. זאת אומרת, גם משרדי הממשלה מכירים בזה ונותנים לנו יותר כלים לתת מענה לאוכלוסיות כאלה.

יהודה פרוידינגר:

רק עוד שאלה אחת קטנה. כל הלחצני, כל האנשים שיש להם כל מיני לחצני מצוקה ליד שרה, לחברות פרטיות והכל, הם יכולים ליצור אתכם קשר? יד שרה נגיד, תשמעו, קיבלנו,

יעל גבאי:

אנחנו מקבלים מכולם פניות.

רותי שפירא:

גם משופטים מקבלים. באמצע הלילה הם מתקשרים.

יעל גבאי:

רק אני אגיד, אדיר, אני רואה שהזמן שלנו תם. אני רק אגיד שבמהלך המלחמה אנחנו גם סייענו לרשויות אחרות, גם לבית שמש, גם בשורה מרה שם למשפחה, למשפחת ביטון שהילדים שם נספו, וגם בבתי המלון הייתה פעילות מאוד משמעותית שלנו לפחות בימים הראשונים עד שככה הרשות נעמדה יותר על הרגליים, אז סייענו פה בקליטה, וגם אחר כך ברשויות, בערד התפנו לפה.

יהודה פרוידינגר:

התפנו לפה.

מירה בן שאנן:

ללב ירושלים, גם בית שמש, גם משפחה מבני ברק שהגיעה.

יעל גבאי:

חשוב שאנחנו באמת, אפרופו, זה מחזיר אותנו ככה לתחילת הוועדה, שאנחנו בהחלט נותנים מענה לא רק לירושלמים אלא באמת משתדלים לסייע ככל יכולתנו.

יהודה פרוידינגר:

רגע, רגע. המפונים משבחים פה את העיר ועל כל מה שהעיר נותנת להם בבתי מלון,

אדיר שוורץ:

מאז השביעי באוקטובר .

יעל גבאי:

רק גורם אחד שלא הזכרנו בשיתופי הפעולה זה השפ"ח , שלא נמצאים פה , אבל אנחנו עובדים איתם בשיתוף פעולה מדהים .

אדיר שוורץ:

אני אגיד אז באמת לסיכום הדברים ש, אני חושב שאני מדבר בשם חברי המועצה כולם פה , שא', הזמינות של כל גורמי הרווחה , של כל התאים והמכלולים והמחלקות והיחידות באמת זמינות ברמה מאוד מאוד גבוהה גם לפניו שמגיעות אלינו ועוברות . במהלך המלחמה הייתי במלונות המפונים , הנוכחות של עיריית ירושלים שמה גם בדרגים הבכירים וגם בדרגים היותר זוטרים , היא באמת ניכרת לעין ויוצאת דופן , והיא לא לשם היחס , זאת אומרת זה לא ששמו רול אפ בכניסה , שיראו ובוזה זה נגמר, אלא ממש נוכחות אנושית מאוד משמעותית , שמעתי את זה גם מהגורמים מהעיריות האחרות, גם מהמפונים עצמם, זה ממלא בגאווה גדולה על הארגון הזה שנקרא עירית ירושלים בכלל. העבודה שלכם היא עבודה מצילת חיים ממש, כמו שגם נאמר פה, ואני מבקש גם בשם כולנו, אני חושב, לחזק אתכם בעבודה הזאת שהיא כל כך כל כך משמעותית, אבל בתוך השחיקה אפשר להפסיק להרגיש את זה באיזשהו שלב. אז אני מקווה שלא נצטרך להתמודד כאן בירושלים עם תרחישי קצה , כשתתחדש המלחמה, ונראה לי, אני נביא קטן מאוד, אבל נראה לי שיתכן שלשם זה הולך. מקווה שלא נתמודד כאן בירושלים עם אירועים מאוד מאוד קשים, בעזרת השם, אבל אם כן, אני מרגיש שאנחנו בידיים הכי טובות שיש. תודה לכולם גם על הדיון וגם על העשייה בשוטף. אני נועל את הוועדה. ההקלטה , אפשר לכבות.

כולם:

תודה רבה.

סיום הדיון